

Z OBSAHU:

**Z jednání
Předsednictva**

**Hospodaření obcí
v roce 2012**

**Odměňování
starostů**

**Příprava na nové
programové období**

XIII. Sněm Svazu přede dveřmi

XIII. Sněm Svazu, původně plánovaný na počátek června t. r., byl vzhledem k ničivým povodním odložen na září. Koná se tedy ve dnech 19. a 20. září 2013 na Výstavišti v Českých Budějovicích. Veškeré organizační pokyny ke konání Sněmu jste obdrželi e-mailem i prostřednictvím elektronického zpravodaje, vše potřebné bylo, a stále ještě je, zveřejněno na našem webu. Tam také najdete program a podkladové materiály, včetně návrhu nových Stanov. Upozorňujeme, že aktuálně jsme zařadili také téma sociálního začleňování, Sněm by měl projednat výstupy z kulatého stolu k Výzvě starostům 2013.

Potěšilo nás, že na zářijový termín se přihlásilo více účastníků než na původní termín, což nakonec svědčí o správném rozhodnutí Předsednictva Svazu Sněm odložit.

Svoji účast přislíbili také předseda Senátu Milan Štěch, premiér Jiří Rusnok, ministr zahraničí Jan Kohout, ministryně spravedlnosti Marie Benešová, ministr školství Dalibor Štys, ministr pro místní rozvoj František Lukl, ministr životního prostředí Tomáš Jan Podivínský, hejtman Libereckého kraje

Martin Půta, předseda ZMOS Jozef Dvonč, generální ředitel HZS Drahoslav Ryba nebo ústřední ředitel Státního pozemkového úřadu Petr Šťovíček. Zavítejte do Českých Budějovic i vy, těšíme se na setkání s vámi.

Kancelář Svazu

Příprava na nové programové období vrcholí

Uvnitř tohoto dvojčísla přinášíme mimo jiné informaci o stavu vyjednávání a vývoji příprav na programové období fondů EU 2014–2020, kterému se Svaz intenzivně věnuje od konce roku 2011.

Jádro schválené, a všemi komorami Svazu projednané, pozice je stanovení základní typologie území, k ní přiřazené územní priority a návrhy integrovaných přístupů k řešení potřeb v jednotlivých typech území. Konkrétně Svaz prosazuje realizaci tzv. ITI (tj. územně zaměřené investice) pro největší aglomerace, IPRÚ (integrované plány rozvoje území) pro ostatní metropolitní

oblasti a regionální sídelní aglomerace, IPRÚ pro regionální centra a jejich zázemí a IPRÚ pro funkční mikroregiony (území správních obvodů ORP). Svaz postupně vyjednal zakotvení těchto nástrojů a prosadil územně zaměřené priority ve vládou schválené Strategii regionálního rozvoje ČR, která představuje základní rámec pro koncepci územní dimenze v příštích operačních programech.

V koncepci Svazu je pamatováno na možnost řešit integrovaně vybrané oblasti potřeb ve všech typech území (tj. žádná kategorie měst a obcí z ní nevypadává).

Velkou výhodou je možnost řešit přesahy přes hranice území (na rozdíl od dosavadních IPRM – integrovaných plánů rozvoje měst), dlouhodobého plánování prostředků, koordinace aktivit v území, významné zjednodušení procesu schvalování projektů včetně určité formy „záruky“ objemu finančních prostředků na realizaci integrované strategie. To však za podmínky vyjednání objemu prostředků pro jednotlivé typy integrovaných nástrojů na úrovni prioritních operačních programů. Tomu se Svaz bude prioritně věnovat v následujícím období.

Ingrid Stegmannová

BOJ O MILIARDY Z EVROPSKÝCH FONDŮ PRO ČR

Česká republika v současné době svádí „skrytý“ boj o několik desítek miliard korun z evropských dotací. Přesná čísla sice nejsou k dispozici, ale pokud se nezmění legislativa k jejich čerpání, přijde v příštím roce Česko o částky v řádu deseti až dvaceti miliard korun. Důvodem je pomalé čerpání evropských fondů způsobené hlavně složitým implementačním systémem.

To, co Česko potřebuje, je více času. V Evropském parlamentu se nyní Výbor pro regionální rozvoj zabývá nařízením, které by takovou úpravu poskytující větší časový prostor pro financování projektů umožnilo. Právě k tomuto nařízení se mi podařilo získat zprávu. Zatímco Komise navrhuje legislativu požaduje výjimku pouze pro Slovensko a Rumunsko, já jsem na stůl předložil systémové řešení prodloužit čerpání evropských peněz o jeden rok pro všechny členské státy. V realu to znamená příležitost, že by dopad současné legislativy nemusel být na Českou republiku tak drastický.

Nic však není vyhráno a velice záleží na tom, jak budou jednání po prázdninách probíhat. V Parlamentu proti sobě tentokrát nebudou stát jednotlivé politické skupiny, ale spíše zastupci jednotlivých členských zemí – těch, které by byly pro změnu (vesměš země, které s čerpáním mají větší potíže), a těch, které jsou proti. Přestože změna nařízení nemá dopad na celkové alokace z unijního rozpočtu a rozpočet pro dané roky nezvyšuje, ve skutečnosti má dopad na peněženky jednotlivých zemí EU. Peníze, o které členský stát přijde tím, že je nestihne vyčerpat, se totiž daný rok vrací do rozpočtu platících zemí.

Pokud se podaří věc pozitivně obhájit na půdě Evropského parlamentu, budou následovat debaty s politiky a úředníky členských zemí v Radě EU a s Evropskou komisí. Čeká nás tedy ještě několik měsíců, než se rozhodne. Pokud uspějeme, podaří se zachránit peníze, které obcím, městům, krajům i státu tak zoufale chybí na investice do infrastruktury a do obnovy. Klíčovým předpokladem nicméně je, že ministerstva a ostatní implementační orgány začnou neprodleně vypisovat výzvy a zazávazkují zbytek dosud nevyužitých peněz.

*Ing. Oldřich Vlasák
místopředseda Evropského parlamentu
místopředseda Svazu pro evropské záležitosti*

Aktuality ve zkratce

● Zkrácení lhůty pro nakládání s obecními byty postavenými se státní dotací

23. červenec 2013, Praha

Zkrácení lhůty pro nakládání s obecními byty postavenými se státní dotací nabylo účinnosti 1. 9. 2013. Vláda na svém jednání dne 3. 7. 2013 vyslyšela dlouhodobé požadavky Svazu a schválila návrh nařízení, kterým se mění pravidla v oblasti použití prostředků Státního fondu rozvoje bydlení určených na výstavbu nájemních bytů. Obce tak mohou na základě písemné žádosti změnit podmínky smlouvy o poskytnutí dotace. V původním nařízení byla stanovena 20letá doba, po kterou bylo nutno dodržet veškeré podmínky. Nyní se tato doba **zkracuje na dobu 10 let** ode dne kolaudace. Stejná pravidla platí i na bydlení financované po povodních z roku 2002. Nařízení nepostihuje výstavbu domů s pečovatelskou službou a podmínky fixace doby 30 let zůstávají v platnosti i u bytů pro příjmově vymezené osoby (nařízení vlády 146/2003 Sb.). Postup, jakým způsobem a kdy žádat o zkrácení vázací doby, naleznete na stránkách Státního fondu rozvoje bydlení.

● O evropských dotacích s novým ministrem pro místní rozvoj

23. červenec 2013, Praha

Místopředseda Evropského parlamentu a místopředseda Svazu pro evropské záležitosti Oldřich Vlasák se spolu s předsedou Svazu Danem Jiránkem setkal s novým ministrem pro místní rozvoj Františkem Luklem. Na společném jednání se věnovali problematice nastavení systému čerpání z evropských fondů v letech 2014–2020.

V souvislosti s končícím obdobím ministr vyjádřil podporu návrhu místopředsedy Vlasáka, aby se ČR připojila ke Slovensku a Rumunsku a usilovala o změnu pravidla n+2 na n+3 na závazky let 2011–2012. To by znamenalo prodloužení možnosti čerpat dotace

až do roku 2016, tedy možnost výrazným způsobem napomoci rozumnému dočerpání nevyužitých prostředků. Zároveň bychom se tak vyhnuli nutnosti vrácení několika desítek miliard eur zpět do evropského rozpočtu. Dále na jednání zaznělo také ujištění, že platí příslib využití 300 milionů eur přesunutých ze Společné zemědělské politiky do strukturálních fondů na potřeby malých obcí. Připravuje se vhodný způsob, jak nejjednodušeji zajistit jejich administraci.

● Neuvolnění členové zastupitelstev budou i nadále osvobozeni od placení sociálního pojištění

8. srpen 2013, Praha

Svazu se ve spolupráci s poslancem Vilímcem, členem Finanční komise Svazu, podařilo prosadit zachování výjimky v osvobození účasti na platbách sociálního pojištění. Poslanecká sněmovna ve 3. čtení podpořila Vilímcův pozměňovací návrh vládního zákona, který chtěl výjimky odstranit. Obce tak nebudou muset vynakládat další prostředky na povinné odvody a u neuvolněných členů zastupitelstev obcí a krajů nedojde ke snížení jejich odměny za vykonávanou funkci. Svaz v této věci obeslal předsedy všech poslaneckých klubů s žádostí o podporu. Pro tento návrh se rovněž vyjádřila i většina respondentů v anketě na stránkách Svazu.

JSTE NESPOKOJENI SE ZAJIŠTĚNÍM LÉKAŘSKÉ PÉČE VE VAŠÍ OBCI? Napište nám a dejte nám do rukou argumenty k vyjednávání.

Svaz se již delší dobu zabývá problémem zajišťování dostupnosti lékařské péče zejména v menších městech a obcích. S jakými problémy se ve vaší obci při zajištění zejména praktických, dětských nebo zubních lékařů potýkáte? Kontaktujte prosím se svými zkušenostmi Kancelář Svazu (Mgr. Bc. Rudolfína Knotová, e-mail knotova@smocr.cz, tel.: 234 709 714).

Děkujeme za spolupráci.

Zpravodaj Svazu měst a obcí ČR

Vychází v nákladu 2800 ks zdarma. – Vydává SMO ČR. – Kancelář: Kongresové centrum Praha, ul. 5. května 1640/65, 140 21 Praha 4, tel.: 234 709 711, fax: 234 709 786, e-mail: smocr@smocr.cz. – ID datové schránky: 5fkgwn3 – Za zpracování a obsahovou náplň odpovídá Mgr. Lenka Zgrajová. DTP: Grafické studio J&S. – Uzávěrka tohoto čísla 31. 8. 2013. – MK ČR E 14584

POJĎME KONEČNĚ ŘEŠIT PROBLÉMY S NEPŘÍZPŮSOBIVÝMI KOMUNITAMI

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

ve spolupráci a po dohodě se Svazem měst a obcí ČR si Vás dovoluji oslovit ve prospěch řešení problému, který zvolna zaplavuje stát a jímž se postupně zabývá obec za obcí, větší i velká města. Jde o problematiku liknavosti a legislativní lenosti, s níž centrální a nám nadřízené orgány dlouhodobě přistupují k zásadním krokům při **řešení podstatných problémů rizikových a nepřizpůsobivých komunit**. Neřešení problémů a účelově vedené přenášení odpovědnosti na obce přináší nejen obrovské výdaje za policejní manévry při občanských demonstracích, které se postupně šíří do míst, kde jsou překvapením i pro vedení obcí. Neřešení problému občanské nespokojenosti vnáší do společnosti atmosféru nesnášenlivosti a hrozí dalšími dost zásadními riziky. Mlčení zodpovědných a legislativy dává dobrou šanci promlouvat radikalizujícím se skupinám a neonacionalisticky vnímaným stranám, které logicky získávají stále větší podporu v oblasti názorů, které propagují násilí.

Je to tedy na nás, kteří jsme v každodenním kontaktu s problémy střetů nepřizpůsobivých komunit, i na Vás, kteří jste místem, kde problém doutná. A také na Vás, kteří nám rozumíte, protože stejnou situaci můžete řešit zítra nebo pozítří. Výzva měst a obce Duchcov, Lahošť, Šluknov a Varnsdorf zve ke spolupráci a společnému postupu při důsledném prosazování oprávněných zájmů našich občanů. A věřte, že nejde jen o Váš formální podpis a podporu. Výkřik o pomoc jediného města je asi hodně slabý a není dost srozumitelný. Proto je třeba, aby naše požadavky byly zesíleny společným ujednaceným postupem a bez polovičatosti v praxi dovedeny k úspěšnému řešení.

Velice rádi přijímáme garanci a spolupráci nadstranického Svazu měst a obcí ČR, v němž vidíme i záruku seriózních postupů. Věříme, že mnozí z Vás pochopí vážnost situace a k výzvě se v prvním kroku přihlásí. V dalších krocích nás následně čeká jasná formulace nejpalčivějších problémů a návrhy postupů řešení při setkání u kulatého stolu. Závěry tohoto jednání pak budou prezentovány a jako podněty předloženy XIII. Sněmu Svazu ve dnech 19. – 20. září 2013 v Českých Budějovicích. Další společné kroky budou koordinovány dle požadavků obcí, které se k naší výzvě připojí.

za autory výzvy
Martin Louka, starosta města Varnsdorf

V případě, že máte zájem se k výzvě připojit, sdělte nám to prosím emailem na adresu sobkova@smocr.cz a současně bartova@mu.duchcov.cz. Do předmětu e-mailu prosím uveďte „Výzva starostům 2013“.

VÝZVA STAROSTŮM 2013

Česká republika řeší mnohé problémy. Vysoká nezaměstnanost, obava o bezpečnost a budoucnost, neřešená drobná kriminalita, zdánlivý nebo skutečný nezájem legislativních a vládních orgánů, to vše přispívá k pocitu frustrace. V několika obcích nespokojenost občanů s negativními projevy problematických obyvatel již vyústila v masové demonstrace.

Dnes už nejde o izolované obce v severním pohraničí. Řešíme všichni stejný problém. Téměř každá radnice řeší totéž a donekonečna vysvětluje občanům svou omezenou moc. V některých obcích a městech je už problém vyostřený, jinde zatím jen doutná. Situace je nadále neúnosná. Je třeba, aby byla konečně řešena na celostátní úrovni, protože, kdo nemá problémy dnes, může je mít zítra.

Vážení představitelé měst a obcí, vyslyší-li volání o pomoc jednoho města, které je momentálně zmítáno problémy, pouze policie, je to málo. A hlas tohoto osamělého města se pak stává osamělým výkřikem a snadno zanikne. Požadavky, kterými chceme zajistit klid a odpovídající bydlení občanů našich měst, musí zaznít nahlas, důrazně a především společně. Přijměte proto cestu společného postupu prosazování oprávněných požadavků našich obyvatel. Najdeme způsob, který nebude snadno přehlédnutelný a který dokáže rozhýbat i liknavost zákonodárců.

Věříme, že tento postup podpoří nejen ti, kteří již prošli vlnou nepokojů, ale i ti, na které problémy teprve ve skrytu čekají.

Duchcov

Lahošť

Šluknov

Varnsdorf

Dne 22. srpna 2013 se v sídle Svazu uskutečnilo k Výzvě starostům 2013 jednání Pracovní skupiny pro sociální začleňování, Bezpečnostní komise a pozvaných hostů. Cílem jednání bylo vytvoření široké platformy pro města a obce, umožňující definovat požadavky v oblasti sociálního začleňování, jejichž naplnění zamezí vzniku sociálních nepokojů. Závěry z jednání v době uzávěrky INS procházely připomínkováním zúčastněných. Budou zveřejněny v příštím čísle.

Předsednictvo Svazu

PŘEDSEDNICTVO SVAZU SE SEŠLO K MIMOŘÁDNÉMU ZASEDÁNÍ 28. SRPNA 2013 V PRAZE

Přestože se jednalo o mimořádné zasedání Předsednictva, program jednání byl velmi bohatý. Po tradiční kontrole úkolů vzalo Předsednictvo na vědomí stav členské základny, která nyní čítá přesně 2500 měst a obcí, jež zastupují 7 916 337 obyvatel. Na vědomí členové Předsednictva vzali také zprávu o hospodaření Svazu za první pololetí, přičemž kvitovali, že členské příspěvky byly uhrazeny ze 100 %. Schválili úpravu rozpočtu v souvislosti se společným zasedáním Komory obcí se slovenskými kolegy v Brusně a naplánovali program společného zasedání Předsednictev českého a slovenského Svazu, které se uskuteční počátkem října v Luhačovicích. Jedním z hlavních témat bude příprava na programové období 2014+ a představení projektu českého Svazu na podporu meziobecní spolupráce. Slovenští kolegové naopak představí svůj projekt zaměřený na problematiku bydlení a domácí péči o starší občany. Chybět pochopitelně nebudou ani aktuální informace z legislativy.

Podrobněji se členové Předsednictva zabývali otázkou přípravy na další programové období. Tomáš Lysák a Ingrid Štegmanová z Kanceláře Svazu podali aktuální informace z posledních

musí trvat na nutnosti vymezení alokací pro jednotlivé typy území a integrovaných nástrojů na úrovni prioritních operačních programů. Při jednáních zástupců Svazu o návrzích AK ČR pak je nutné prosazovat jako nejzazší možnou variantu existenci integrované strategie krajů pro témata v jejich samosprávné působnosti, a to za dodržení všech principů nastíněných v materiálu MMR (Územní dimenze v intervencích fondů SSR z 25. 6. 2013) a zejména dodržení principů subsidiarity.

Poměrně dlouhá debata se vedla ve věci přípravy XIII. Sněmu Svazu, který byl kvůli povodním odložen z června na 19. a 20. září. Pozornost věnovali členové Předsednictva zejména návrhu nových Stanov a na ně navazujícím organizačním změnám Kanceláře Svazu. Asi nejzásadnější změna se týká složení Předsednictva Svazu. Přítomní se po delší diskusi shodli, že by v Předsednictvu měla být každá komora zastoupena čtyřmi zástupci, tedy rovnocenně, a to i proto, že všechny tři se na příjmové části rozpočtu Svazu podílejí zhruba stejným dílem. Usnesení pak budou muset být vždy přijata nadpoloviční většinou. Ke změně dochází také v orgánech Svazu. Orgánem Svazu již nadále nemá být výkonný místopředseda, ale stává se jím výkonný ředitel Kanceláře Svazu a ředitelé jiných organizačních celků Svazu. K dalším změnám by mělo dojít ve věcech zastupování Svazu navenek, v pravomocích Předsednictva atd. – *návrh nových Stanov stejně tak jako ostatní sněmové materiály najdete na webových stránkách Svazu.*

jednání – *podrobněji viz str. 12–14*, pohled Ministerstva pro místní rozvoj přidal ministr František Lukl. Mimo jiné ujistil přítomné o zárukách v oblasti integrovaných přístupů pro města a obce obsažených ve vládou schválené Strategii regionálního rozvoje 2014+ (SRR). Po proběhlé diskusi Předsednictvo přijalo usnesení, ve kterém ukládá zástupcům Svazu postupovat při vyjednávání v souladu se schválenými stanovisky Svazu a prosazovat pozici Svazu, jejíž jádro tvoří základní typologie území a k ní přiřazené integrované přístupy včetně územně zaměřených priorit pro jednotlivé kategorie území. Svaz musí i nadále trvat na zárukách daných MMR v oblasti integrovaných přístupů, tj. ITI určených pro vybrané aglomerace, IPRÚ pro ostatní metropolitní oblasti a regionální sídelní aglomerace, IPRÚ pro regionální centra a jejich zázemí a IPRÚ pro funkční mikroregiony (správní obvody ORP), obsažené v platné SRR 2014–2020 a v předložených návrzích MMR. Dále

Předsednictvo dále odsouhlasilo partnerství Svazu při zajištění programové stránky konference Industriální dědictví, která se bude konat ve dnech 5. a 6. listopadu 2013 ve Vítkovicích, dále poskytnutí záštity na projekt MasterCard česká centra rozvoje 2013, který by se letos měl věnovat socioekonomickému vývoji krajů, vývoji veřejných financí v krajích i obcích a dále porovnání místních poplatků vodného a stočného

ve městech, a odsouhlasilo spolupráci s Asociací soukromého zemědělství ČR.

V různém bylo Předsednictvo seznámeno s přehledem realizovaných a připravovaných projektů Svazu – viz tabulka.

Lenka Zgrajová

Přehled projektů realizovaných nebo připravovaných Svazem měst a obcí ČR

Název projektu	Stav (realizace / příprava)	Doba realizace	Celkové náklady	Spolufinancování Svazem	Zdroj financování
Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností	realizace	5/2013 – 6/2015	596 990 254,60	0 %	OP Lidské zdroje a zaměstnanost
Zkvalitnění výkonu činnosti zastupitelů a posílení kapacity místní samosprávy v ČR	realizace	9/2010 – 8/2013	42 493 200,00	15 %	OP Lidské zdroje a zaměstnanost
Seminář na podporu spolupráce českých a norských samospráv	realizace		412 000,00	40 000 Kč	FM EHP/Norské fondy
Odpovědný zastupitel pro otevřenou a hospodárnou obec	příprava	9/2013 – 6/2015	25 999 766,00	15 %	OP Lidské zdroje a zaměstnanost
Podpora měst a obcí v zapojení do rozvojové spolupráce	příprava	1/2014 – 5/2014	300 000,00	10 %	Grantová výzva České rozvojové agentury – vyhlášení cca do poloviny září
Komunikace s veřejností na místní úrovni – zvyšování kapacit moldavské asociace měst a obcí CALM	příprava	1/2014 – 12/2014	1 500 000,00	10 %	Program Transformační spolupráce MZV ČR – vyhlášení výzvy do poloviny září

Stav k srpnu 2013

Plnění státního rozpočtu ke konci srpna 2013

Ke konci srpna 2013 celkové příjmy státního rozpočtu dosáhly 703,5 mld. Kč, celkové výdaje pak 739,7 mld. Kč a schodek hospodaření státního rozpočtu skončil ve výši 36,2 mld. Kč. V porovnání se stejným obdobím v roce 2013 se schodek meziročně snížil asi o 30 mld. Kč, což je nejlepší výsledek od roku 2008. Pokud porovnáme celkové příjmy státního rozpočtu za leden až srpen letošního roku se stejným obdobím roku 2012 vychází nárůst o 5,8 %, což znamená nárůst o 38,37 mld. Kč. Růst byl způsoben daňovými příjmy (růst DPH), ale i nedaňovými a kapitálovými příjmy. Samotné daňové příjmy státního rozpoč-

tu vzrostly o 0,2 mld. Kč. Největší nárůst příjmů je zaznamenán v příjmech z EU (32,9 mld. Kč). Výdajová stránka narostla o 7,6 mld. Kč, tedy o 1,0 %.

Celostátní daňové příjmy

Daňové příjmy bez pojistného na sociální zabezpečení meziročně vzrostly o 0,2 mld. Kč, tj. o 0,1 %. Hlavním zdrojem tohoto růstu bylo inkaso DPH. Celostátní inkaso DPH bylo ve výši 198,77 mld. Kč a meziročně vzrostlo o 21,3 mld. Kč, tj. o 12 %. Vliv má zejména zvýšení obou sazeb o jeden procentní bod.

Celostátní inkaso daní z příjmů právnických osob dosáhlo za období leden až srpen 67,71 mld. Kč. To představovalo meziroční pokles o 7,9 mld. Kč, tedy 10,4 %.

U daní z příjmu fyzických osob došlo k celostátnímu inkasu ve výši 88,44 mld. Kč, což znamená oproti loňsku nárůst 3,9 %, což je naplnění předpokladu.

Výdaje

Celkové výdaje dosáhly výše 739,7 mld. Kč, což znamená nárůst o 7,56 mld. Kč oproti stejnému období roku 2012. Největší podíl jde na sociální dávky, včetně penzí, tam odešlo 317,5 mld. Kč. V této oblasti je meziroční pokles o 1,0 mld. Kč.

Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně dosáhly 69,6 mld. Kč a meziročně byly vyšší o 2,1 mld. Kč. Na jejich výši se podílely zejména převody prostředků na přímé náklady škol zřizovaných obcemi a kraji ve výši 54,6 mld. Kč, šlo o čtyři zálohy regionálnímu školství na leden až srpen v celkové výši 51,6 mld. Kč a tři čtvrtletní zálohy soukromému školství ve výši 3,0 mld. Kč.

Zdroj: Ministerstvo financí ČR

Porovnání celostátního inkasa sdílených daní do června 2013 a 2012 (v mld. Kč)

	I. – VIII. 2012	I. – VIII. 2013	index 2013/2012
Daň z přidané hodnoty	177,50	198,77	112,0
Daň z příjmů právnických osob	75,61	67,71	89,6
Daň z příjmů fyzických osob	85,14	88,44	103,9
- vybírané srážkou	9,26	8,63	93,2
- závislá činnost	76,53	80,97	105,8
- z příznání	-0,65	-1,16	178,5
Daň z nemovitostí	6,93	7,10	102,5
Ostatní nesdílené daně (spotřební, majetkové)	114,32	107,35	93,9
Daňové příjmy celostátně celkem	495,50	469,37	102,1

Novela vyhlášky o ochraně dřevin

Dne 15. července 2013 nabyla účinnosti novela vyhlášky o ochraně dřevin a povolání jejich kácení, která přináší zásadní změnu v přístupu ke kácení dřevin v soukromých zahradách. Majitel zahrady již nebude muset ve správním řízení žádat o povolení pokácet stromy, které se nacházejí na jeho zahradě. Vyhláška ale zpřísňuje ochranu stromořadí. Ve Sbírce zákonů ji najdete pod číslem 189/2013 Sb., provádějí se jí ustanovení § 8 odst. 3 a 5 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

Vyhláška především nově posiluje ochranu stromořadí a ochranu souvislých zapojených porostů dřevin přesahujících 40 m² a nově upravuje kácení v zahradách. Ke kácení stromořadí nebo stromů, které jsou součástí stromořadí, a to bez ohledu na obvod jejich kmene ve výšce 130 cm nad zemí, je nutné povolení, které vydá orgán ochrany přírody. Ochrane podléhají keřové porosty jako dosud, nově také zapojené porosty stromů s obvodem kmene menším než 80 cm ve výšce 130 cm nad zemí přesahující 40 m², které často tvoří významný podíl zeleně ve volné krajině i v sídlech.

Stromořadí lze kácet jen s povolením

Stromořadí je pro účel vyhlášky definováno jako souvislá řada nejméně deseti stromů s pravidelnými rozestupy. Chybí-li v některém úseku souvislé řady některý

strom, pořád se jedná o stromořadí. Za to se naopak nepovažují stromy rostoucí v ovocných sadech a v plantážích dřevin. Pro pokácení stromořadí, i v případě jednotlivých stromů, bude nově třeba povolení. Stromořadí má v sídlech i krajině svou nezastupitelnou historickou, funkční a estetickou roli. Proto je potřeba vždy odpovídajícím způsobem vyhodnotit, zda je nutné kácet. Povolení bude třeba i pro stromy ve stromořadí, které nedosahují obvodu 80 cm.

Ministerstvo životního prostředí vypracuje metodický pokyn pro obce, kde bude jasně definováno, co novela vyhlášky přináší, co znamená pro veřejnou zeleň a pro obce ve vztahu k majitelům soukromých zahrad.

Povolení nebude třeba pro zahrady

Povolení ke kácení dřevin, pokud tyto dřeviny nejsou součástí významného krajinného prvku nebo stromořadí, již nebude

potřeba pro zahrady. Zahrada je pro potřeby navrhované vyhlášky definována jako pozemek u bytového domu nebo u rodinného domu v zastavěném území obce, který je stavebně oplocený a nepřístupný veřejnosti. Všechny tyto znaky musí zahrada splňovat současně. Podmínky tedy nesplňují např. pozemky v zahrádkářských osadách, přestože v nich trvalý pobyt osob není vyloučen. Živý plot, tedy rozhrada tvořená dřevinami, za stavební oplocení považována není.

Na vlastní zahradě si tedy nově může její majitel bez předchozího povolení obecního úřadu v době vegetačního klidu upravit své vlastní stromy. Výjimkou jsou dřeviny, které jsou součástí významného krajinného prvku, či stromořadí, nebo jsou vyhlášeny jako památný strom.

Každý majitel zahrady ví, že se kácí v těch případech, kdy je k tomu pádný důvod. A zpravidla v období vegetačního klidu.

PTALI JSTE SE

Je možné bez povolení pokácet památný strom?

Pokácet nebo jakkoliv poškodit památný strom je zakázáno zákonem o ochraně přírody a krajiny. Výjimku z tohoto zákazu může povolit orgán ochrany přírody jen ve veřejném zájmu. To platí i pro řešení případného havarijního stavu dřeviny, který závažným způsobem ohrožuje zdraví či bezpečnost. Na památné stromy rostoucí na zahradách se možnost kácení bez povolení nevztahuje.

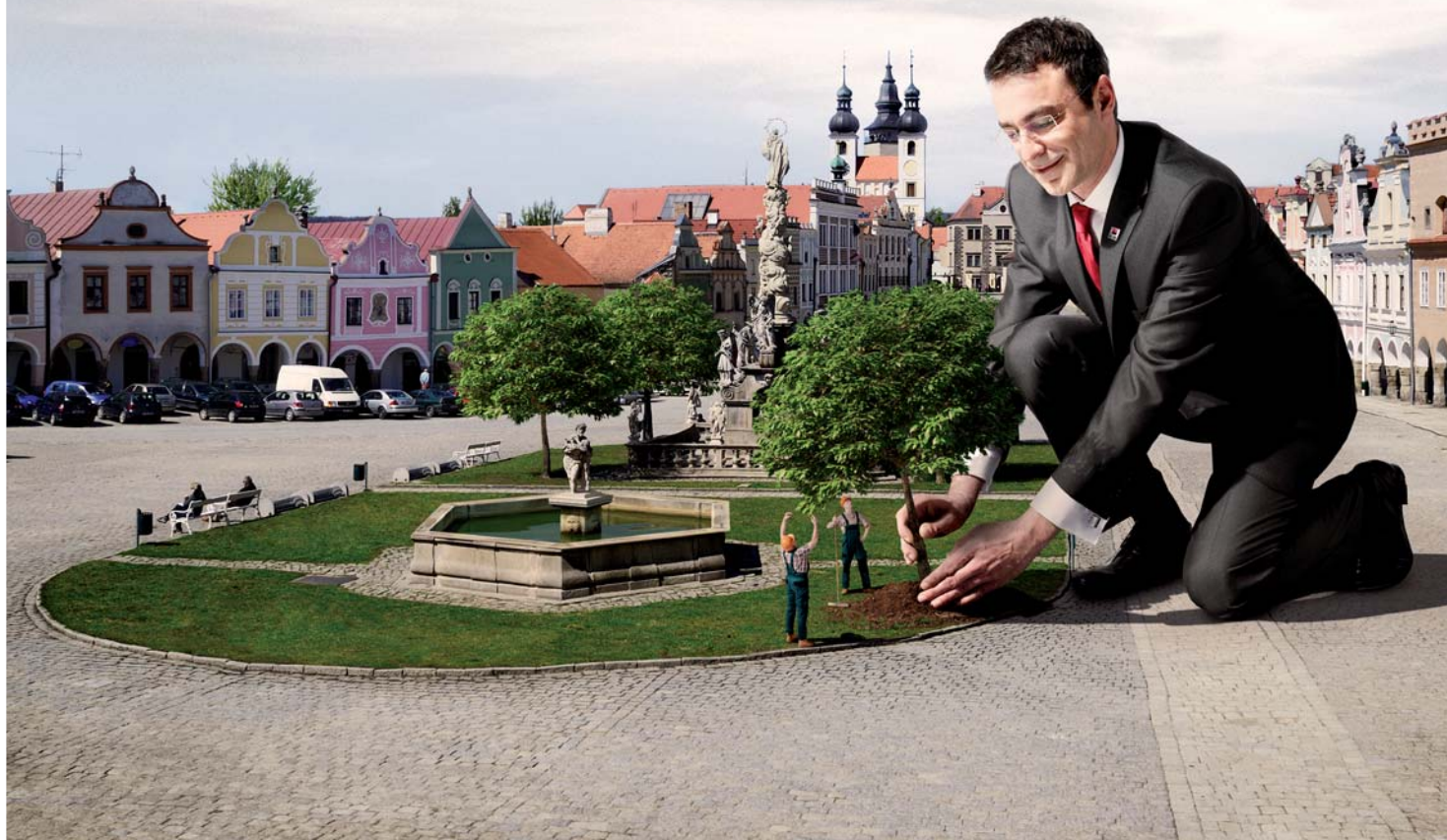
Je možné kácet dřeviny ve vegetačním období?

Podle vyhlášky se kácení provádí zpravidla v období vegetačního klidu. To znamená, že kácet v době vegetace (mimo období vegetačního klidu) není zakázáno. Kácením stromů mohou být dotčeny i jiné zájmy chráněné tímto zákonem. To se může týkat např. ochrany ptáků (zákonem je zakázáno úmyslně poškozovat nebo ničit hnízda ptáků, vyrušovat ptáky zejména během rozmnožování a odchovu mláďat) nebo ochrany zvláště chráněných druhů, resp. jejich biotopů.

Zdroj: Ministerstvo životního prostředí

Jsme
součástí
vašeho
rozvoje

800 521 521
www.kb.cz

KB – spolehlivý partner
měst a obcí

- financování rozvojových projektů
- předfinancování investičních dotací
- zajištění úrokových rizik

fincentrum

**Banka roku
2012**

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

 NEJLEPŠÍ BANKA 2012
CENA HOSPODÁŘSKÝCH NOVIN

Jak obce hospodařily v roce 2012

V pololetí bývá obvykle známo hospodaření veřejných rozpočtů z předešlého roku, tedy i rozpočtů územních celků, jinak tomu je i letos.

Základním makroekonomickým údajem je pokles hrubého domácího produktu za rok 2012 o 1,2%. Hlavní podíl na tomto výsledku má nižší spotřeba domácností, naopak zahraniční obchod vykázal oproti roku 2011 růst. Veřejné rozpočty skončily v deficitu 105,7 mld. Kč, celkový dluh dosáhl výše 45,8% HDP. Státní rozpočet skončil s deficitem 2,7% vzhledem k HDP a Česká republika tak splnila jedno z Maastrichtských kritérií. V oblasti zaměstnanost nejsou výsledky roku 2012 také příliš lichotivé, nezaměstnanost byla 7% a ke konci roku 2012 bylo 544 tis. registrovaných nezaměstnaných a průměrná reálná mzda poklesla oproti roku 2011 o 0,6%. Oproti předchozím letům byla vyšší také inflace, která, měřeno růstem spotřebitelských cen, dosáhla výše 3,3%.

Příjmy obcí a dobrovolných svazků obcí (DSO)

Celkové příjmy obcí a DSO dosáhly v roce 2012 246,6 mld. Kč, což oproti roku 2011 znamená pokles o 27,5 mld. Kč a plnění předpokladu činilo 92,9%. Nejvíce se na poklesu podílel propad v transferech a změna výplatního místa sociálních dávek (z obcí na úřady práce). Tento pokles zna-

menal zvýšení relativního podílu daňových příjmů obcí z 65,8% v roce 2011 na 74,7% v roce 2012. Přehledně zobrazuje porovnání jednotlivých druhů příjmů v roce 2011 a 2012 graf č. 1.

Vlastní příjmy obcí jsou tvořeny daňovými, nedaňovými a kapitálovými příjmy. Za rok 2012 dosáhly výše 184,1 mld. Kč, což je o 3,8 mld. Kč více než v předchozím roce, přičemž největší nárůst je způsoben růstem inkasa přímých daní. Jednotlivé daně se v loňském roce vyvíjely vesměs v korelaci se schváleným rozpočtem. Jedinou výjimkou je inkaso daně z přidané hodnoty, objemově nejvýznamnější daně, které se naplnilo pouze z 94,9% očekávané hodnoty. Důvodem tohoto poklesu je útlum spotřebitelské poptávky, což se projevilo i v celkové dynamice HDP, který v roce 2012 meziročně poklesl o 1,2%.

Rozpočet původně počítal s příjmem pro obce ve výši 62,3 mld. Kč, nakonec bylo skutečně plnění pouze ve výši 89,5%, tedy 55,76 mld. Kč, což znamenalo pro obce citelný propad v příjmech ze sdílených daní. Tento fakt se odrazil rovněž na podílu daňových příjmů obcí, který se mezi lety 2011 a 2012 snížil ze 41,4% na 38,3%. Výběr daně z příjmu právnických osob vzrostl o 2,4 mld., na 33,2 mld. Kč v roce 2012, což svědčí o vyšším kapitálovém výnosu a ziscích. V případě

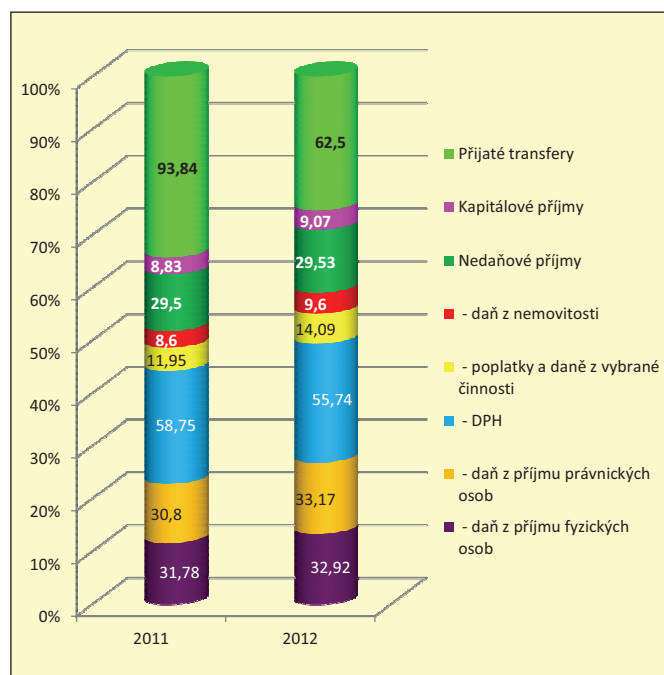
daně z příjmů právnických osob placených obcemi došlo k poklesu o 0,4 mld. Kč na 5,4 mld. Kč – obce tuto daň neplatí, jedná se pouze o účetní záležitost, nicméně značí drobný pokles podnikatelských aktivit obcí. Další položkou jsou daně a poplatky z vybraných činností a služeb, tato položka zahrnuje např. příjmy z hazardu, poplatky za uložení odpadu, místní poplatky apod. Celkově se tato položka zvýšila meziročně o 2,2 mld. Kč na 14,1 mld. Kč. Z hazardu obce vybraly v loňském roce 4,5 mld. Kč. Na místních poplatcích utržily obce celkově 4,8 mld. Kč, přičemž 3,1 mld. je za sběr komunálního odpadu.

Poslední zmíněnou daní je daň z nemovitosti, jejíž inkaso dosáhlo o 1 mld. Kč více než v roce 2011, na 9,6 mld. Kč. Nárůst byl mimo jiné způsoben změnou zákona, díky které se předmětem daně staly i zpevněné plochy užívané k podnikatelské činnosti. Obce mohou výši daně z nemovitosti změnit na základě OZV, kterou určí koeficienty pro různé typy nemovitostí.

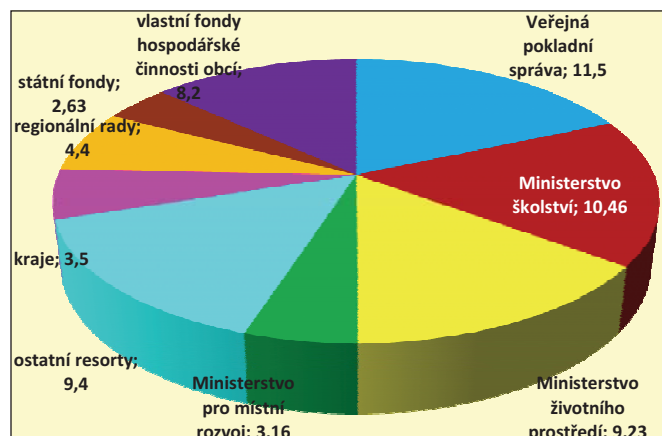
Nedaňové příjmy obcí jako celku, které zahrnují příjmy z pronájmů, příjmy z vlastní činnosti a výnosy z finančního majetku, byly v roce 2012 téměř identické jako v roce 2011, ve výši 29,5 mld. Kč. Kapitálové příjmy z prodeje obecního majetku dosáhly loni 9,1 mld. Kč.

Vedle daňových příjmů jsou druhým nejvýznamnějším příjmem obcí transfery plynoucí ze státního rozpočtu, státních fondů, krajských rozpočtů a regionálních rad. V roce 2012 poklesla jejich výše o jednu třetinu oproti roku 2011, tedy na 62,5 mld. Kč., což bylo způsobeno již zmíněným přesunem výplat sociálních dávek z obcí na úřady práce. Podíl jednotlivých typů transferů

Graf. č. 1: Vývoj jednotlivých druhů příjmů obcí a DSO v letech 2011 a 2012 (v mld. Kč)

Graf. č. 2: Zdroje jednotlivých transferů do obecních rozpočtů v roce 2012 (mld. Kč)

zobrazuje graf č. 2. Největší část transferů jde ze státního rozpočtu (38,9 mld. Kč) – zahrnuje prostředky ze Všeobecné pokladní správy, což jsou prostředky na platbu za výkon státní správy (10 mld. Kč), transfery na školství (10,5 mld. Kč), dále transfery v oblasti životního prostředí (9,2 mld. Kč – ČOV, kanalizace, nakládání s odpady). V sociální oblasti došlo k prudkému snížení dotací, v roce 2012 činily pouze 1,1 mld. Kč a byly určeny na politiku zaměstnanosti a příspěvek na financování sociálních služeb. Další prostředky ze státního rozpočtu plynuly do oblasti kultury, požární ochrany či dopravy. Obce v roce 2012 přijaly dotace 3,5 mld. Kč od krajů, jednalo se zejména o prostředky na výstavbu a obnovu vodohospodářské a dopravní infrastruktury, podporu rozvoje venkova, dále na kulturní a školské aktivity. Poslední skupinou příjmů jsou prostředky obdržené z regionálních rad soudržnosti – ty byly v roce 2012 ve výši 4,4 mld. Kč, což je méně oproti předešlému roku, kdy dosáhly výše 6,9 mld. Kč.

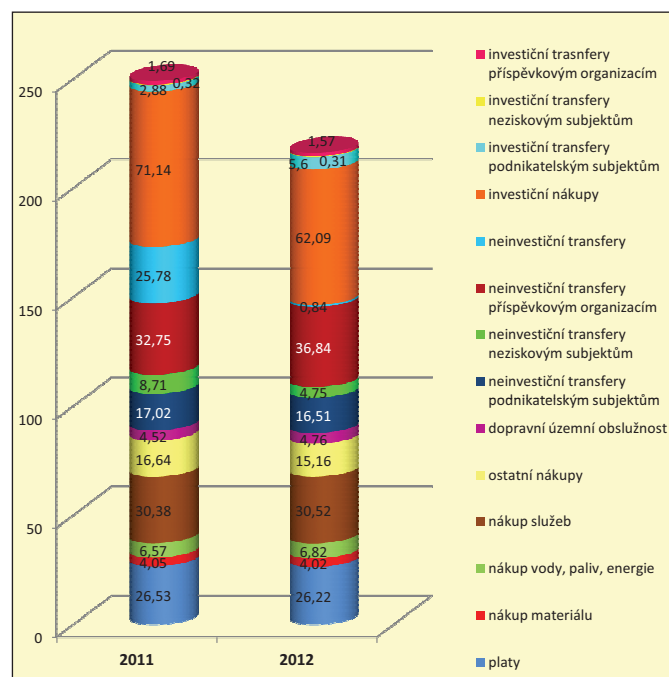
Výdaje obcí a DSO v roce 2012

Celkové výdaje obecních samospráv dosáhly v roce 2012 výše 240,5 mld. Kč, což oproti roku 2011 znamenalo jejich snížení o 34,5 mld. Kč. Tento pokles byl nejvíce způsoben přesunem výplat sociálních dávek z obcí na Úřad práce. Běžné výdaje, tedy výdaje na provoz obcí a jimi zřizovaných organizací, dosáhly výše 168,3 mld. Kč. Z tohoto balíku peněz obce souhrnně nejvíce alokovaly do transferů příspěvkovým

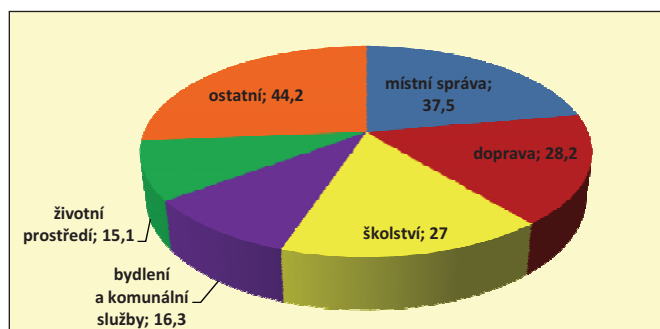
organizacím ve výši 36,8 mld. Kč. Do této skupiny patří zejména příspěvky školským zařízením, divadlům a sportovním oddílům, dále také obecním subjektům v oblasti bydlení, komunálního odpadu a v neposlední řadě také zařízení v sociální oblasti, jako jsou například pečovatelské domy či pečovatelská služba. Druhé nejvyšší výdaje byly na nákup služeb, 30,5 mld. Kč. Tato oblast zahrnuje služby pošt, telekomunikací, nájemné, poplatky peněžním ústavům, poradenské a konzultační služby. Třetí největší položkou souhrnných obecních běžných výdajů v roce 2012 byly výdaje na platy zaměstnanců v celkovém objemu 26,2 mld. Kč. Další významnou výdajovou položkou jsou transfery podnikatelským subjektům, což jsou příspěvky právníkům osobám. Jedná se například o dopravní podniky, technické služby apod. Transfery obyvatelstvu již v roce 2012 nečinily nijak významnou položku obecních výdajů oproti předchozím letům, kdy tuto roli převzaly úřady práce. Porovnání

s rokem 2011 nabízí graf č. 3. Zajímavé je také odvětvové členění výdajů. Největší podíl zaujímají výdaje na správu (37,5 mld. Kč), následovanými výdaji na oblast dopravy ve výši 28,2 mld. Kč. Další oblasti ukazují přehledně graf č. 4.

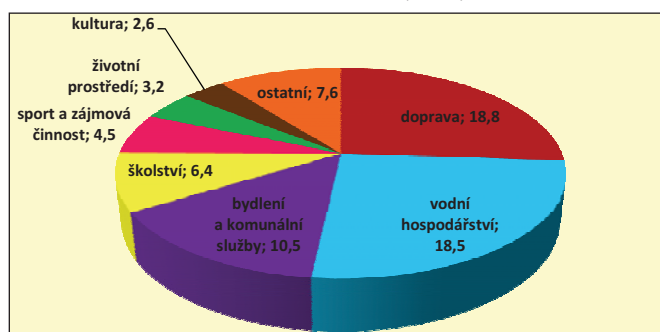
Graf č. 3: Výdaje obcí a DSO v roce 2012 (mld. Kč)

Graf č. 4: Odvětvové členění běžných výdajů obcí v roce 2012

Graf č. 5: Odvětvové členění kapitálových výdajů obcí v r. 2012

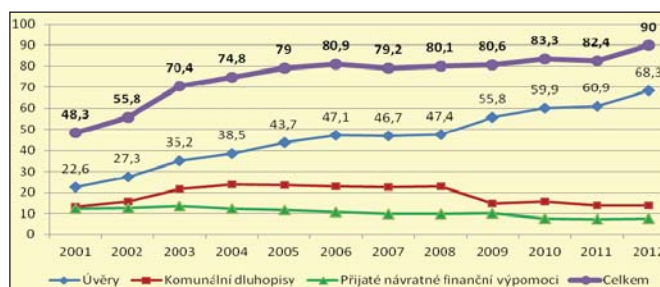
Kapitálové výdaje obcí a měst klesají setrvale již od roku 2009, v roce 2012 dosáhly výše 72,1 mld. Kč. Největší podíl z toho tvoří přímé investiční nákupy (62,1 mld. Kč), následované investičními dotacemi podnikatelským osobám ve výši 5,6 mld. Kč, zejména v oblasti dopravy. Oborové rozdělení je rozděleno na grafu č. 5.

Zadluženost obcí v roce 2012

Zadluženost obcí a měst v posledních letech vykazuje rostoucí tendenci, zejména z hlediska přijatých úvěrů. Ke konci roku 2012 vykázaly obce zadluženost ve výši 90,0 mld. Kč, což je nárůst oproti roku 2011 ve výši 7,6 mld. Kč., což představuje 9,2%. Vývoj v předchozích letech ukazuje následující graf.

Růst byl zaznamenán v úvěrech, zatímco hodnota komunálních dluhopisů poklesla (jedná se o Prahu a Ostravu). Nejvyšší podíl zaujímají přijaté návratné finanční

Graf č. 6: Vývoj zadluženosti obcí a měst v letech 2001–2012 (mld. Kč)

transfery. Úvěry jsou alokovány zejména do infrastrukturních projektů – rekonstrukce a výstavba místních komunikací, kanalizací, čistíren odpadních vod apod. Další významné úvěry si municipality berou na předfinancování projektů dotovaných z evropských fondů. Úvěrové zatížení vzniká rovněž investicemi v oblasti bytového fondu a školských zařízení. Poskytovateli úvěrů pro obce a města jsou tři největší banky na tuzemském trhu, první místo patří České spořitelně, následované Komerční bankou a Československou obchodní bankou. Komunální dluhopisy měla ke konci minulého roku emitována tři města – Praha

(9,3 mld. Kč), Ostrava (2,5 mld. Kč) a Liberec (2,0 mld. Kč), celková hodnota dluhopisů v roce 2012 poklesla.

V roce 2011 z celkového počtu 6 249 obcí vykázalo dluh 3 217 obcí, což představuje 51,5 % počtu obcí. Podle pozorování Ministerstva financí dochází k růstu zadluženosti spolu s rostoucí velikostí města. Města s více než 20 tis. obyvateli vykazovaly ke konci roku 2011 dluh v souhrnné výši 57,9 mld. Kč, tedy 70,2 % všech dluhů. Podíl dluhu čtyř největších měst na celkové zadluženosti byl v roce 2012 45,5 mld. Kč, to znamená 50,6 %. Naopak všechny další obce a města vyjma

čtyř největších mají celkové dluhy ke konci roku 2012 ve výši 44,5 mld. Kč.

Pro doplnění je možno uvést zadlužení krajů, které dosahuje ke konci roku 2013 výše 24,5 mld. Kč. Tato hodnota se meziročně navýšila o 2,2 mld. Kč, tedy o necelých 10 %. Největší podíl dluhů je u krajů v přijatých úvěrech, kde se jednalo o 22,2 mld. Kč.

Zdroje: Státní závěrečný účet za rok 2012, MF ČR

Ing. Mgr. David Sláma
legislativně-právní odd. Kanceláře Svazu

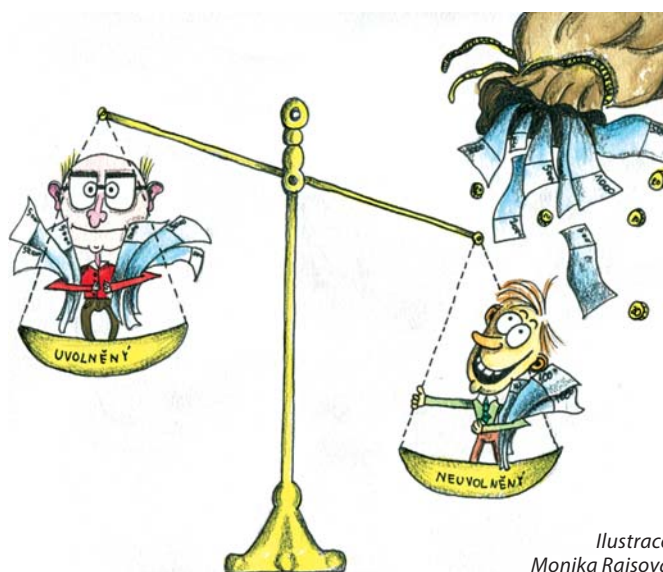
Budou starostové konečně odměňováni jako politici?

V současnosti dokončuje Ministerstvo vnitra novelu nařízení vlády č. 37/2003 Sb., o odměnách za výkon funkce členům zastupitelstev, a to právě na základě požadavku Svazu měst a obcí ČR. V uplynulých letech zaznamenal Svaz dílčí úspěchy, když se podařilo do roku 2010 odměny navýšovat alespoň o pár procent ročně, ale pak zasáhla krize a v rámci solidarity s platovou sférou veřejné správy odměny v roce 2011 poklesly o 5 % a zpátky se již nevrátily.

Svaz prosazuje navrácení výše odměn alespoň na úroveň roku 2010. Nejde přitom jen o samotné navýšení tabulky, ale i o odstranění nepoměru mezi odměnou uvolněného a neuvolněného starosty. Z předchozí analýzy Ministerstva vnitra totiž vyplynulo, že největší rozdíl mezi odměnami je u obcí do 1000 obyvatel.

Jak je patrné z tabulky, maximální odměny neuvolněných starostů jsou nastaveny tak nízké a demotivačně, že i v obcích, kde si vlastně nemohou uvolněného starostu z finančních důvodů dovolit, volí často

i toto řešení, aby o funkci starosty byl vůbec zájem. Ministerstvo tedy přišlo s návrhem stanovit maximální výši odměny koeficientem 0,6 z odměny uvolněného starosty, což lze upravit jednoduchou změnou nařízení vlády a jeho tabulky. Připraveny jsou různé varianty „s“ i „bez“ navýšení v kombinaci s koeficientem, ale i bez něho.

Ilustrace
Monika Raisová

Ministerstvo upřednostňuje variantu D, Svaz variantu C1, případně C2, je však na rozhodnutí vlády, které variantě dá přednost. V materiálu pro vládu však budou popsány všechny varianty.

Porovnání výše měsíční odměny uvolněných a neuvolněných představitelů obcí (v požadované výši dle roku 2010)

Velikost obce (typ ÚSC)	Starosta		Porovnání odměn starosty neuvolněný / uvolněný (v %)	Dopad řešení návrhu s koeficientem „0,6“ – zvýšení možného maxima odměny neuvolněného starosty o (v %)
	uvolněný	neuvolněný		
200	30 033	11 739	39,1	20,9
400	32 641	14 347	44,0	16,0
600	35 249	16 955	48,1	11,9
800	37 857	19 563	51,7	8,3
1000	40 465	22 171	54,8	5,2

Zdroj: MV ČR

Po čem však Svaz volal dlouhé roky, tedy po změně systému odměňování, zůstávalo až do nedávna oslyšeno. Nyní s přípravou změny nařízení vlády se ukazuje, že v průběhu let došlo ke vzniku řady disproporcí a nežádoucích jevů, které je třeba odstranit. Ukazuje se, že jedním z cílů by mohlo být krom odstranění disproporcí mezi uvolněnými a neuvolněnými funkcemi i odstranění současné praxe poskytování odměn mimo zákon o obcích formou finančního daru, což napadl Nejvyšší soud ve svém rozsudku ze dne 16. 5. 2012, sp. zn. 28 Cdo 2126/2011, dle kterého *jakákoliv odměna může být členu zastupitelstva přiznána pouze v případě, že s tím počítá zákon o obcích. Pokud určitý druh*

odměny zákon nezná, je nepřipustné, aby takovou odměnu zastupitelstvo obce přiznalo, neboť k tomu nemá pravomoc. V opačném případě by docházelo k nekontrolovanému rozdělování veřejných prostředků, jež není možné akceptovat.

Jedním z možných řešení je úprava, která by vycházela z pevně stanovené základny měsíční odměny člena zastupitelstva obce základní velikostní kategorie, která by se odvíjela od dosažené průměrné mzdy ve veřejné správě a která by se pro větší obce přiměřeně zvyšovala podle počtu obyvatel. Takováto základna by tvořila měsíční odměnu uvolněného starosty. Odměny ostatních funkcionářů by se pak počítaly koeficienty nižšími než 1. Víceméně by se jednalo o podobný systém, jakým se stanovuje plat poslancům, senátorům, státním zástupcům atd. (z. č. 236/1995 Sb. a č. 20/1997Sb.).

Ministerstvo vnitra připravilo materiál na vládu, kde kromě novely nařízení vlády jako druhý bod předkládá vládě ke zvážení přidělení úkolu zpracovat analýzu stávajícího

	Navýšení měsíčních odměn stanovených v nařízení vlády č. 37/2003 Sb. na hodnoty platné před novelizací účinnou od 1. ledna 2011	Korekce disproporce v odměňování uvolněných a neuvolněných členů zastupitelstva, vykonávajících funkci starosty za použití koeficientu 0,6
Varianta A	NE	NE
Varianta B (nepředkládá se)	ANO	NE
Varianta C/1	ANO (od 1. 1. 2014)	ANO (od 1. 1. 2014)
Varianta C/2	ANO (od 1. 1. 2015)	ANO (od 1. 1. 2014)
Varianta D (upřednostňuje MV)	NE	ANO

cího systému odměňování včetně finanční analýzy a následně zpracovat návrh změny právní úpravy odměňování, který bude komplexní a široce přijatelný.

Z jednání pracovní skupiny k odměňování dne 14. srpna 2013, kterého se za Svaz zúčastnili Antonín Lízner, starosta Příšovic a člen Předsednictva Svazu, a Mgr. Ludmila Němcová z Kanceláře Svazu, vyplynulo,

že ministerstvo předložení materiálu vládě v demisi zvažuje a raději by počkalo na vládu novou. Svaz však požaduje, aby materiál byl předložen bez odkladu vzhledem k tomu, že se nejedná o kontroverzní politické téma, ani o téma s finančními přesahy do státního rozpočtu.

Mgr. Ludmila Němcová
legislativně-právní odd. Kanceláře Svazu

Dočkáme se novely zákona o veřejných zakázkách?

Již krátce po nabytí účinnosti poslední novely zákona o veřejných zakázkách (zákon č. 55/2012 Sb., tzv. transparenční novela) se potvrdila některá negativní očekávání zainteresovaných účastníků procesu veřejného zadávání (včetně Svazu), která byla s přípravou novely spjata. Ministerstvo pro místní rozvoj začalo na základě vlastní analýzy i na základě doporučení celé řady odborníků pracovat na další novele zákona, tentokrát označené jako technická.

Cílem technické novely zákona není kompletní změna zákona a náprava všech jeho nedostatků, neboť v září se očekává přijetí nové směrnice o veřejném zadávání, na jejímž základě se kompletně nová právní úprava teprve připraví. Záměrem ministerstva tedy bylo připravit stručnou technickou novelu, která pouze odstraní (nebo zmírní) nejpálčivější problémy zákona a vstoupí v platnost do konce roku 2013. To je obzvláště důležité kvůli tomu, že stávající platné znění počítá s tím, že od 1. ledna 2014 dojde ke snížení limitu u podlimitních stavebních zakázek ze stávajících 3 milionů Kč na 1 milion Kč (jako je tomu nyní u veřejných zakázek na dodávky a služby). Kromě zachování stávajícího limitu 3 milionů Kč u stavebních zakázek počítá vládní návrh technické novely s tím, že odpadne povinnost zrušit zadávací řízení při jedné zakázce (resp. poprvé se bude muset zrušit, po jeho

opakování už ne), odkládá též vznik opo-
nentů a hodnotitelů u nadlimitních veřejných zakázek.

Svaz se na přípravě technické novely podílel v rámci expertní skupiny Ministerstva pro místní rozvoj a samozřejmě k jejímu návrhu uplatnil připomínky i v rámci mezi-resortního připomínkového řízení. Přestože považuje tuto novelu za krok správným směrem, považuje navrhovaná opatření za nedostatečná. Jde především o otázku limitů (hranicí mezi podlimitní zakázkou a zakázkou malého rozsahu) – Svaz navrhoval návrat ke stavu před transparenční novelou, tj. limit 6 milionů Kč pro stavební práce a 3 miliony Kč pro dodávky a služby. Za nedostatečné řešení považuje také zmírnění povinnosti zrušit zadávací řízení při jednom uchazeči – Svaz požadoval úplné zrušení této povinnosti již po prvním zadávacím řízení.

Bohužel, ani v jednom případě nebyly připomínky Svazu akceptovány, proto Svaz doufal, že přesvědčí o potřebnosti jím navrhovaných změn poslance. V době psaní tohoto textu, kdy je již fakticky rozhodnuto o rozpuštění Poslanecké sněmovny, je zřejmé, že technická novela formou zákona v nejbližší době přijata nebude. Ústava (čl. 33) nicméně připouští možnost přijetí technické novely formou tzv. zákonného opatření Senátu. Předpokladem přijetí technické novely je ovšem to, že vláda musí takové opatření Senátu navrhnout, Senát jej musí schválit a prezident podepsat. Nemá-li po volbách zákonné opatření pozbyt platnosti, je nezbytné, aby jej nová Poslanecká sněmovna schválila na své první schůzi.

Svaz v tuto chvíli usiluje jednak o to, aby vláda technickou novelu Senátu navrhla a jednak o to, aby senátoři provedli v navrhované novele úpravy, které obcím a městům výrazně ulehčí zadávání veřejných zakázek. Pokud se toto povede, doufáme, že i nová Poslanecká sněmovna zaujme k novele konstruktivní přístup a zákonné opatření Senátu na své první schůzi schválí.

Mgr. Zdeněk Mandík
legislativně-právní odd. Kanceláře Svazu

Příprava na nové programové období vrcholí

Ze všech stran slyšíme, že mezi hlavní priority České republiky současné doby patří příprava na nové programové období pro čerpání evropských fondů po roce 2014, proto přinášíme základní informace o stavu a vývoji těchto příprav. Svaz je totiž aktivní a respektovanou součástí tohoto procesu – problematiku sleduje a řadu věcí ovlivňuje. A právě co a jak Svaz prosazuje, se dozvíte na následujících řádcích.

Na nadnárodní úrovni stále není schválen balíček evropských nařízení upravující kohezní politiku, který Komise představila v říjnu 2011. Stále probíhají jednání evropských institucí v rámci tzv. trialogu mezi Komisí, Radou a Evropským parlamentem, který s platností Lisabonské smlouvy posílil svoje pozice. Nicméně většina článků evropských nařízení je dořešena, a to i včetně článků věnujících se tzv. územní dimenzi a integrovaným přístupům (pozn. v nařízeních zanesen pouze komunitně vedený místní rozvoj a integrované územní investice pro velké aglomerace), které jsou zásadní právě pro zástupce měst a obcí. Nedořešené otázky se týkají zejména makroekonomických podmínek pro ČR a zásadní úlohu bude hrát i dohoda nad rozpočtem EU. Plénum Evropského parlamentu bude o balíčku nařízení rozhodovat v říjnu letošního roku. Následkem této situace je, že Česká republika s Evropskou komisí jedná stále na neformální rovině a často s texty, které se mohou ještě měnit.

Národní úroveň

Dohoda o partnerství (pozn. obdoba současného Národního strategického referenčního rámce), která bude základním dokumentem pro příští programové období a bude uzavřena mezi Českou republikou a Komisí, se přesto na Ministerstvu pro místní rozvoj intenzivně připravuje. Dohoda má být hotova, schválena vládou a odeslána Komisi ještě na podzim letošního roku. V intenzivní přípravě jsou rovněž jednotlivé operační programy, jichž bude v příštím programovém období osm základních (OP Doprava, OP Zaměstnanost, OP Výzkum, vývoj, vzdělávání, OP Životní prostředí, OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost, Integrovaný regionální operační program, OP Praha, OP Technická pomoc). Samozřejmě dále bude pracovat i s Programem rozvoje venkova, OP Rybářství a programy územní spolupráce. Programy by taktéž měly být hotovy na podzim letošního roku a odeslány Komisi. V případě jejich kvalitního zpracování proběhne jejich schválení v polovině příš-

tího roku. Tudíž je jasné, že začátek čerpání z nového programového období od 1. ledna 2014 je již zcela nereálný i podle harmonogramu Komise.

Pozice Svazu

Příprava na nové programové období 2014+ je pro Svaz jedním ze zcela zásadních témat a intenzivně se této aktivitě věnuje od konce roku 2011. Evropská unie v novém období klade důraz i na tzv. územní soudržnost, která se vedle hospodářské a sociální soudržnosti stala třetí dimenzí kohezní politiky. Územní soudržnost tak je, i ve spojitosti s tlakem EU na směřování prostředků do zvýšení konkurenceschopnosti, zejména o podpoře měst a obcí. Tohoto posunu ve vnímání evropských fondů se právě snaží využít Svaz ve svých aktivitách a prosadit pro města a obce co nejsilnější pozici. Ne náhodou je tak při současných přípravách kladen důraz na tzv. územní dimenzi. Takto založený přístup umožňuje reagovat na specifické územní problémy, potřeby a potenciál, který následně vyplývá v kategorizaci území (typy území) a dovoluje reagovat na potřeby území cílenou podporou. Jednou z částí tohoto přístupu k rozvoji území jsou i integrované nástroje, které v příštím programovém období stoupnou na důležitost.

Svaz z tohoto přístupu vychází a náležitě ho zohledňuje ve své pozici, a proto dlouhodobě prosazuje posílení role měst a obcí ve využívání jejich potenciálu pro zvýšení konkurenceschopnosti země a s tím souvisejícího většího vlivu na přípravu a realizaci celé kohezní politiky. Na jedné straně se tak soustředí na obsah operačních programů, tj. aby byly zohledněny priority jednotlivých velikostních kategorií obcí v operačních programech (pozn.: zástupci Svazu jsou součástí přípravy všech operačních programů), na druhé straně pak na rozumné prosazení integrovaných

přístupů (viz níže) tak, aby došlo k podpoře projektů, které obce a města skutečně chtějí, a zároveň se snížila administrativní náročnost celého procesu – zjednodušení implementačního systému, zjednodušení zpracování projektové žádosti, větší vliv na výběr projektů a vyhlašování výzev apod. K tomu, aby byla silná role měst a obcí prosazena, je také potřeba vymezit objemy prostředků pro jednotlivé typy území a integrované přístupy na úrovni prioritních os operačních programů. Základní rámec územní dimenze představuje vládou schválená Strategie regionálního rozvoje 2014–2020 (SRR), kterou se Svazu podařilo po rok a půl dlouhém připomínkování významně přiblížit představám Svazu. V tomto ohledu panuje s MMR shoda na interpretaci typologie území, shoda na škále integrovaných přístupů a nutnosti vyčlenění prostředků pro města a obce. Zároveň byly do SRR prosazeny územně zaměřené priority pro jednotlivé typy území.

Integrované přístupy v návrzích Svazu

Ve vztahu k integrovaným přístupům Svaz zaujímá konzistentní pozici již od počátku vyjednávání. Integrované přístupy vnímá jako nástroje, které umožňují časovou a územní koordinaci investičních aktivit aglomerací a funkčních mikroregionů, ale i jako koordinační mechanismus pro aktivity ostatních aktérů v území (kraje, stát). V nejlepším případě by mělo jít o kombinaci tvrdých a měkkých projektů a zajištění synergií, které přinášejí znásobení účinků prováděných opatření (oproti izolovaným řešením) a zajišťují tak při správném strategickém plánování efektivitu a udržitelnost investic. A to je právě přidaná hodnota integrovaných řešení.

Svaz prosazuje celou škálu integrovaných přístupů (viz tabulka):

- ITI (integrované územní investice) jako nástroj vycházející z evropských nařízení pro největší funkční aglomerace zanesené ve schválené SRR 2014. V českých podmínkách se jedná o tyto metropolitní oblasti: Praha, Brno, Ostrava,

Přehled integrovaných nástrojů dle návrhů Svazu

Integrovaný nástroj	Pro města a obce
ITI	nad 300 tis. obyvatel
IPRÚ I	nad 100 tis. obyvatel
IPRÚ II	rozmezí 25 – 100 tis. obyvatel
IPRÚ pro území ORP	všechny obce (tematicky zaměřeno na zajištění základních služeb v rámci daného území, za které obce nesou primární odpovědnost)
MAS	do 25 tis. obyvatel

Plzeň, Hradec Králové – Pardubice a Ústecko-chomutovsko.

- Pro ostatní funkční celky od velikosti měst nad 25 tisíc obyvatel Svaz prosazuje nástroj IPRÚ I/II (Integrované plány rozvoje území), který vznikl v rámci českých podmínek a stejně jako ITI řeší širší funkční území. Navazuje na současné IPRM (Integrované plány rozvoje měst), reaguje na pozitiva a usiluje o odstranění slabých míst tohoto konceptu (lépe zacílit na potřeby, funkční aglomerace, zjednodušení implementace).
- Pro konsolidaci veřejných služeb v území zejména venkovských obcí Svaz prosazuje IPRÚ pro území ORP, jehož zájmem by bylo řešení omezeného počtu témat v oblasti samostatné působnosti obcí – např. odpadové hospodářství, školství, sociální oblast apod. Svaz samozřejmě počítá i s existencí a prováděním strategií místními akčními skupinami.

První dva nástroje (ITI/IPRÚ) by měly pokrývat pouze vybrané specifické a strategické priority a projekty, které mají zásadní význam pro širší území, než je území samotného města. Příkladem takového projektu může být např. stavba integrovaného přestupního nádraží, protipovodňová opatření, projekty v oblasti odpadů a vody, významné projekty v rámci podpory podnikání apod. Jelikož se ostatní opatření měst a obcí budou samozřejmě provádět skrze individuální projekty, tak Svaz prosazuje vytvoření prostoru pro řešení potřeb měst a obcí v jednotlivých operačních programech právě i prostřednictvím individuálních projektů.

Pro konsolidaci veřejných služeb v území zejména venkovských obcí Svaz prosazuje IPRÚ pro území ORP, jehož zájmem by bylo řešení omezeného počtu témat v oblasti samostatné působnosti obcí – např. odpadové hospodářství, školství, sociální oblast apod. Svaz samozřejmě počítá i s existencí a prováděním strategií místními akčními skupinami.

Cílem Svazu v rámci integrovaných přístupů je vyjednat taková řešení, která po validaci (tj. ověření) vytvořené strategie a splnění minimálních požadavků na ní kladených ze strany řídicích orgánů bude znamenat finanční alokaci na naplnění této strategie, tj. naplnění cílů a indikátorů operačních programů. Svaz také prosazuje, aby se v rámci takto validovaných strategií podávaly projekty zjednodušeným systémem. Dalším jasným předpokladem Svazu pro fungování integrovaných přístupů je zapojení měst do výběru projektů a jejich vliv na zaměření výzev.

Integrovaný regionální operační program (IROP) – skutečná integrovanost?

Co se naopak ve vztahu k MMR nedaří, je snaha Svazu ovlivnit obsah Integrovaného regionálního operačního programu, který měl být tím základním územně zaměřeným programem pro obce a města (měl obsahovat většinu priorit) a měl být „základnou“ pro integrované přístupy. Současný návrh těmto připomínkám ze strany Svazu, ale i ostatních regionálních aktérů, neodpovídá a obsahuje často méně významné intervence z hlediska potřeb měst a obcí. Výsledkem situace, kdy MMR dlouhodobě nedbá připomínek Svazu, je, že priority měst a obcí zatím jdou napříč všemi operačními programy. IROP navíc často obsahuje intervence, které jsou i z hlediska Komise těžko obhajitelné (popsáno v Pozičním dokumentu Komise). Takový přístup MMR tak v důsledku ohrožuje samostatnou existenci IROP.

Program rozvoje venkova – nepodpora venkovských obcí?

I přes nesouhlas a protesty nejen ze strany Svazu, ale i dalších regionálních partnerů, je podoba Programu rozvoje venkova, který byl v současném období jedním z hlavních zdrojů evropských pro-

středků pro malé obce, naprosto žalostná. Program systematicky vyřadil téměř všechna opatření zaměřená na rozvoj obcí a soustředil se pouze na kmenovou agendu Ministerstva zemědělství. Jediné, co v Programu rozvoje venkova zůstalo, je podpora místních akčních skupin, avšak s menším finančním přidělem (cca 3,5 mld. Kč). Důvodem pro současnou podobu je podle Ministerstva zemědělství přesun 300 mil. EUR při vyjednávání evropského rozpočtu z Programu rozvoje venkova do kohezní politiky, kde by tyto prostředky měly být vynaloženy na priority venkovských obcí. Svaz v této souvislosti prosazuje přesunutí prostředků na priority venkovských obcí v IROP a v OP Životní prostředí. Menší obce tak v příštím programovém období budou donuceny více čerpat ze strukturálních fondů než z Programu rozvoje venkova.

Aktuálně z jednání

V současné chvíli jednání o nastavení příštího programového období vrcholí a probíhají společná setkání mezi představiteli regionálních aktérů (SMO ČR, AK ČR, SMS ČR, NS MAS) s MMR a generálním sekretářem pro integrovaný rozvoj území Davidem Sventkem, jehož rolí je fungovat jako nadresortní a nestranný hráč při sladování stanovisek. Nutno však dodat, že dohoda mezi regionálními partnery zejména na řešení integrovaných nástrojů stále nevznikla. Regionální partneři se shodnou na základním vymezení ITI pro 6 metropolitních oblastí a komunitně vedeného místního rozvoje. Ze strany některých partnerů je však rozporován nástroj IPRÚ kategorií měst nad 25 tis. obyvatel, přestože byl schválen vládou ČR ve Strategii regionálního rozvoje 2014+. Neexistence takového nástroje by pro tuto kategorii měst znamenalo z rozvojového hlediska výrazné omezení možnosti řešení vlastních potřeb a riziko ztráty velkého objemu finančních prostředků a výrazný krok zpět oproti současnému stavu (existence IPRM pro města nad 25 tis. obyvatel), což je v ostrém kontrastu s prosazením urbánní dimenze v kohezní politice na úrovni EU.

Kvůli této situaci se také sešla 6. srpna 2013 Komora statutárních měst na jednání v Praze – viz str. 26, které se vzniklá situace zásadně dotýká. Komora jednoznačně podpořila zástupce Svazu v jeho aktivitách a v uplatňování schválené pozice Svazu, která byla projednána se všemi komorami Svazu.

Z jednání Komory statutárních měst 6. srpna 2013

Otázka visí dále nad návrhy Asociace krajů ČR, která požaduje nástroj ITI i pro kraje primárně zaměřené na kompetence v jejich samosprávné působnosti a jakýsi koordinací mechanismus na úrovni krajů řízený na bázi partnerství, jehož součástí by byli zástupci všech významných regionálních partnerů. Svaz v tomto směru podporuje existenci nástroje krajů pro řešení úkolů v jejich samostatné působnosti, domnívá se však, že svou povahou nemůže naplnit požadavky kladené na ITI dle nařízení EU.

Je zřejmé, že významným faktorem, který ovlivňuje celou debatu, je otázka další činnosti regionálních rad za situace, kdy předchozí vláda svým usnesením rozhodla vytvořit IROP namísto dnešních ROP.

Závěr

Závěrem snad nutno dodat, že na základě právě probíhajících jednání **vyzýváme všechna města a obce ve vztahu k integrovaným přístupům, aby pokračovaly**

v intenzivní přípravě podkladů a jednotlivé kroky co nejdříve a intenzivně komunikovaly se Svazem, neboť Svaz má možnost prosazovat komplexní požadavky měst a obcí jednotlivým řídicím orgánům programů a je respektovaným partnerem při vyjednávání. Rádi všem zodpovíme případné dotazy (kontakt: Tomáš Lysák, lysak@smocr.cz, 234 709 730).

*Mgr. Tomáš Lysák
odd. vnějších vztahů Kanceláře Svazu*

Sankce zákazu pobytu

Od poloviny ledna letošního roku je podle přestupkového zákona možné uložit sankci zákazu pobytu. Touto sankcí dostaly obce razantnější nástroj proti osobám, které se na území obce často dopouštějí přestupků a nemají v obci trvalý pobyt.

Sankci zákazu pobytu lze uložit pachateli přestupku bez ohledu na jeho státní příslušnost až na dobu tří měsíců na území celé obce nebo její části, a to za splnění několika podmínek. První z nich je spáchání přestupku úmyslným jednáním, které významně narušuje místní záležitosti veřejného pořádku. Druhou podmínkou je, že uložení sankce je nezbytné k zajištění ochrany místních záležitostí veřejného pořádku na území obce. Třetí podmínkou, že přestupek byl na území stejné obce spáchán opakovaně, resp. pachatel byl v posledních dvanácti měsících od spáchání pravomocně uznán vinným z přestupku za obdobné jednání.

Sankci zákazu pobytu nelze uložit v místě nebo obvodě, ve kterém má pachatel přestupku trvalý pobyt nebo hlášený pobyt podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, a mladistvému pachateli. Předpokladem uložení postihu zákazu pobytu je spáchání přestupku na úseku:

- ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi

- ostatní přestupky proti pořádku ve státní správě a přestupky proti pořádku v územní samosprávě, v rámci nichž jde o porušení povinností stanovených v obecně závazných vyhláškách obcí a krajů vydaných na úseku jejich samostatné činnosti.
- přestupky proti veřejnému pořádku
- přestupky proti občanskému soužití
- přestupky proti majetku

Povolení ke vstupu na „zakázané území“

Po dobu trvání zákazu pobytu se osoba nesmí zdržovat na území obce nebo její části, vymezené v rozhodnutí, kterým byl zákaz pobytu uložen. V případě, že k tomu bude mít závažné osobní důvody, např. návštěva lékaře nebo orgánu veřejné moci, může požádat obecní úřad obce v místě svého pobytu o udělení povolení ke krátkodobému pobytu na území obce. Obecní úřad může povolení udělit pouze se souhlasem správního orgánu, který zákaz pobytu uložil. O této žádosti musí být rozhodnuto nejpozději do pěti pracovních dnů od zahájení

řízení. Nedodržení sankce zákazu pobytu je trestným činem maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání, který může být potrestán odnětím svobody až na dva roky.

V souvislosti se zavedením sankce zákazu pobytu novela vymezuje pojem noční klid jako dobu od 22. do 6. hodiny. Zároveň ale umožňuje obci udělit pro dobu nočního klidu výjimku s ohledem na aktuální dění v obci, např. slavnosti nebo obdobné společenské nebo rodinné akce.

Je sankce zákazu pobytu vymahatelná?

Sankce bude vymahatelná podobně, jako je vymahatelný zákaz činnosti nebo trest zákazu pobytu. Obecní i státní policie budou mít pro rychlejší a snadnější kontrolu k dispozici evidenci uložené sankce. Navíc strážníci často osoby páchající opakované přestupky poznají, protože disponují znalostí problémových lokalit na území dané obce. Sankce zákazu pobytu bude s ohledem na důsledky zákazu pobytu v místě využívána spíše v ojedinělých případech. Vůbec první sankci zákazu pobytu uložili na jaře letošního roku v Chomutově.

*Mgr. Miroslava Sobková
legislativně-právní odd. Kanceláře Svazu*

Povodně ve vztahu k přehradám Vltavské kaskády

V souvislosti s povodněmi v červnu 2013 se objevily názory ohledně funkčnosti přehrad Vltavské kaskády v protipovodňové ochraně. Podněty se objevují k trvalým změnám manipulačních řádů na přehradách, které by nařizovaly udržování vyšší retenční schopnosti přehrad. Tento názor z pohledu vytopených obcí a měst je pochopitelný, nicméně je nutné mít na zřeteli i další aspekty problematiky.

Funkce vodních děl Vltavské kaskády

Do Vltavské kaskády patří celkem devět přehradních nádrží – Lipno I, Lipno II (vyrovnávací nádrž), Hněvkovice (zásobárna vody pro JE Temelín), Kořensko, Orlík, Kamýk, Slapy, Štěchovice a Vrané. Vodní díla postavená převážně v polovině 20. století na Vltavě plní celou řadu funkcí, nejsou tedy primárně určena k ochraně před povodněmi. Vedle protipovodňové ochrany musí vodohospodáři mít na zřeteli funkci přehrad jako zásobárny vody pro průmyslové podniky a elektrárny, regulační význam pro dopravní účely a v neposlední řadě také zásobárny vody pro případ sucha, aby mohla být zajištěna standardní distribuce vody.

V případě Vltavské kaskády má smysl v rámci protipovodňové role uvažovat pouze o třech nejvýznamnějších přehradách – Lipno, Orlík a Slapy. Nádrž **Lipno** je s plochou 4870 ha nejrozsáhlejší vodní nádrž v České republice, přičemž objemem činí 309,5 mil. m³ a průměrná hloubka je 6,5 m. Je tedy patrné, že tato přehrada je velice rozlehlá a snížení hladiny např. o 1 m má významný krajinný dopad, neboť se jedná o velký objem vodní masy. Přehrada **Orlík** je zase největší přehradou z hlediska objemu 716,5 mil. m³, což je více než dvojnásobek Lipenské nádrže, ačkoliv plocha je pouze 2732,7 ha, což dává průměrnou hloubku nádrže 26,2 m. Tato přehrada je daleko více zasazena do údolního reliéfu v krajině. Funkcí této přehrady je především akumulace vody pro zlepšení průtoků ve spodní části Vltavy, energetické využití a protipovodňová ochrana. Poslední významnou přehradou jsou **Slapy**, které zadržují 269,3 mil. m³ na ploše 1162,6 ha při průměrné hloubce 20,7 m.

Jak je z údajů patrné, každá přehrada je jiná a umístěná v jiném prostoru, proto snížení hladiny např. o 1 m znamená diametrálně odlišné dopady do území i změny v objemech vod. Důležitým společným významem přehrad je energetické využití, celorepublikově se vodní elektrárny podílejí na tvorbě elektřiny necelými 3 %. Dalším využitím přehrad jsou turistické, rekreační a sportovní aktivity. Místa v okolí Lipna se stala významnými subjekty turistického ruchu s celoročním

využitím. Všechny tyto aspekty vytvářejí hospodářské konsekvence, které nejsou na první pohled vidět, ale z dlouhodobého hlediska je potřeba je brát v potaz.

Legislativní zázemí

Základním legislativním předpisem v této oblasti je zákon č. 245/2001 Sb., o vodách, ve znění pozdějších předpisů, který tvoří také základní pilíř legislativy v oblasti vod, definuje nakládání s vodami, základní protipovodňová opatření, definuje poplatky v oblasti vod apod. Dalším důležitým předpisem je vyhláška č. 216/2011 Sb., o náležitostech manipulačních řádů a provozních řádů vodních děl. Konkrétní manipulační řády vycházejí z technických norem, především TNV 75 2910 Manipulační řády vodních děl na vodních tocích a dále TNV 75 2920 Provozní řády vodních děl.

Manipulačním řádem se rozumí soubor zásad a pokynů pro manipulaci s vodou k jejímu účelnému a hospodárnému využití podle povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami, ke snižování nepříznivých vlivů povodní, sucha a ledových jevů, ochraně a zlepšení jakosti vody, jakož i zajištění bezpečnosti, stability a spolehlivosti vodního díla. Jak je z této definice patrné, manipulační řády přehrad musí zohledňovat několik často protichůdných jevů. Přehrady musí sloužit nejen v době povodní, ale také v době sucha (jako např. v roce 2003), aby mohly zajistit dostatečné zásobení vodou.

Samotná regulace hladin na přehradách je pak správním řízením, které má své náležitosti a velké množství zainteresovaných subjektů, a dobu trvání v délce nejméně jednoho roku, než může ke změně dojít. Stupně řízení probíhají v jednotlivých fázích před příslušnými vodoprávními úřady obcí a krajů, přičemž roli Ústředního vodoprávního úřadu zastává hlavně Ministerstvo zemědělství, ve specifických případech také další čtyři resorty.

Manipulace hladiny při povodních

Předcházení povodním správnou manipulací na přehradách je velice složitá problematika, která se musí vypořádat s mnoha

proměnnými. Nejdůležitější z nich je počasí. Předpovědi počasí s vysokou pravděpodobností vyplnění jsou hydrometeorologové schopni předpovědět na 48 hodin dopředu. S delším obdobím předpovědi významně klesá pravděpodobnost naplnění predikce. Navíc jednotlivé modely předpovědi počasí se mohou velice významně lišit. Upouštění prudkou přívalovou vlnu při budování protipovodňových opatření (protipovodňové stěny) na toku pod přehradou by mohlo způsobit nemalé škody, navíc se jedná o časově významnou záležitost. Pokud bychom nerealisticky předpokládali, že Orlická přehrada bude mít tvar kvádry, pak by, při výšce 26,5 m a maximálním možném odtoku 740 m³/s z naplněného objemu, vypuštění nádrže bez jakéhokoli přítoku trvalo zhruba 672 dní. Pokud by se navíc upustilo více vody a srážky nepřišly dle předpovědi, byl by opět problém s dosažením adekvátního stavu hladiny.

Hlavní otázkou tedy je, v jakém časovém předstihu začít přehrady odpouštět. Na toto nelze stanovit žádné pravidlo a vždy se jedná o individuální zhodnocení situace. Historie pamatuje, že v roce 1954 došlo k zastavení povodňové vlny valící se na Prahu díky právě dokončované Slapské přehradě, která byla prázdná. V současnosti mohou přehrady ovlivnit povodně v úrovni 20leté vody, neboť větší objemy vody nejsou schopny pojmout a ani nejsou k takovému účelu určeny. Například při ničivých povodních v roce 2002 přitékal do Orlické přehrady objem vody odpovídající desetitisícileté vodě. Ovšem význam přehrad, který je nezanebatelný pro případ povodní, je schopnost nádrží zpomalit přívalovou vlnu. Nádrže tak umožní sídlům dále po toku připravit se na příval vodní masy a tím pádem pomoci určitému omezení škod, vzniká také prostor pro evakuaci obyvatel apod. Aby mohlo být dále povodním zabráněno, byla by žádoucí další výstavba přehradních nádrží, například na řece Berounce, která je v tomto ohledu neregulována. Dalším důležitým aspektem je výstavba poldrů a dalších protipovodňových opatření. Tomu může napomoci a proces urychlit institut vyvlastnění podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a sta-

vebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (stavební zákon). Je pak již na obcích, aby těmto věcem věnovaly patřičnou pozornost.

Budování protipovodňových opatření – institut vyvlastnění

Stavební zákon neupravuje jen oblast územního plánování a stavebního řádu, ale obsahuje také ustanovení týkající se účelu vyvlastnění. Přesněji v § 170 odst. 1 je uvedeno, že práva k pozemkům a stavbám, potřebná pro uskutečnění staveb nebo jiných veřejně prospěšných opatření podle citovaného zákona, lze odejmout nebo omezit, jsou-li vymezeny ve vydané územně plánovací dokumentaci v případě, že jde o veřejně prospěšnou stavbu dopravní a technické infrastruktury, včetně plochy nezbytné k zajištění její výstavby a řádného užívání pro stanovený účel, nebo veřejně prospěšné opatření, a to snižování ohrožení v území povodněmi a jinými přírodními katastrofami, zvyšování retenčních schopností území. Veřejně prospěšnou

stavbou se pak rozumí stavba pro veřejnou infrastrukturu určená k rozvoji nebo ochraně území obce, kraje nebo státu, vymezená ve vydané územně plánovací dokumentaci. Veřejně prospěšným opatřením jsou opatření nestavební povahy sloužící ke snižování ohrožení území a k rozvoji anebo k ochraně přírodního, kulturního a archeologického dědictví, opět vymezené ve vydané územně plánovací dokumentaci.

V praxi se tedy postupuje tak, že v územně plánovací dokumentaci se vyjmenuje seznam veřejně prospěšných staveb (např. protipovodňových opatření aj.) a veřejně prospěšných opatření (např. stavební uzávěra). V případě, že dojde k výstavbě těchto veřej-

ně prospěšných staveb, není pro účely územního řízení třeba souhlasu vlastníků dotčených pozemků (vycházíme z ustanovení § 86 odst. 3 stavebního zákona věty za středníkem). Pro stavební řízení je však již souhlas vlastníků dotčených pozemků vyžadován a v případě, že nedojde k dohodě, lze přistoupit k řízení o vyvlastnění práv k pozemkům a stavbám. Toto řízení pak vždy vede obec s rozšířenou působností a podmínky upravuje zákon č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění), ve znění pozdějších předpisů.

Ing. Mgr. David Sláma

Ing. Bc. Barbora Fürstová

legislativně-právní odd. Kanceláře Svazu

PŘIJEĎTE DISKUTOVAT K TÉMATU POVODNÍ A PROTIPOVODŇOVÝCH OPATŘENÍ DO SENÁTU!

V úterý **29. října 2013** od 9.30 pořádá Svaz ve spolupráci se senátním Výborem pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí, Ministerstvem zemědělství a Povodím Vltavy seminář **Přehrad a povodně – možnosti regulace?** Na semináři se bude diskutovat rovněž o roli přehrad při povodních či o tvorbě a financování protipovodňových opatření. Účast je zdarma. Přihlašování přes: kremenova@smocr.cz.

Co rozumět pod pojmem finanční arbit

Také na představitele obcí se často obrazejí občané s problémy ve svých nepříznivých finančních situacích. Možností pomoci je více, ale jednou, ne tolik mediálně známou, je institut finančního arbitra. O čem tato instituce je, jsme se zeptali finanční arbitry **Moniky Nedělkové**.

Institut finančního arbitra stále ještě není mezi lidmi příliš znám, mohla byste nám svůj úřad představit? Kdo to je finanční arbit a co je Kancelář finančního arbitra?

Finanční arbit je zákonem zřízená instituce, tedy spíše osoba, která je příslušná řešit soukromoprávní spory mezi klienty a finančními institucemi v některých vybraných sektorech finančního trhu. Rozhodnutí finančního arbitra je pro strany závazné, pokud jej některá ze stran sporu nepředloží soudu k přezkoumání, a je způsobilým exekucním titulem. Finanční arbit jako instituce tu je už od 1. ledna 2003, já sama jsem byla vládou jmenována do této funkce v polovině listopadu roku 2011, po rezignaci mého předchůdce. Kancelář finančního arbitra byla zákonem zřízena až od 1. července 2011 a je to organizační složka státu, která poskytuje odbornou, administrativní a technickou podporu finančnímu arbitrovi při jeho rozhodovací činnosti.

Jaké spory řešíte?

Finanční arbit je oprávněný řešit spory vzniklé při poskytování platebních služeb (platební karty, platební účty atd.) včetně

elektronických peněz, kolektivního investování a spotřebitelských úvěrů. V blízké budoucnosti (zhruba od přelomu letošního a příštího roku, ale to je ještě odvislé od průběhu legislativního procesu) by měl finanční arbit nově řešit též spory z oblasti směnárenské činnosti a spory týkající se životního pojištění.

Kdo se na vás může obrátit?

Klient finanční instituce, který se domnívá, že byl nějakým způsobem zkrácen na svých právech. Řízení se zahajuje vždy a pouze jen na návrh klienta. U nás nemůže např. žalovat banka klienta, že nesplácí úvěr. U nás může žalovat klient banku či jiný subjekt, když se domnívá, že po něm chce banka vrátit více, než co jí přísluší, atp. Pro spory, s výjimkou sporů z platebního styku, současně platí, že navrhovatelem může být jen spotřebitel – fyzická osoba.

Jakým způsobem se na vás mohou stěžovatelé obrátit?

V první řadě je potřeba, aby v případě problémů každý klient vždy nejprve kontaktoval svou finanční instituci a pokusil se problémy

řešit přímo s ní. Teprve v okamžiku,

kdy takový postup

není úspěšný, může

se obrátit na finanční

arbitra. Technicky

je možností několik.

Na webových stránkách

finančního arbitra

www.finarbitr.cz je

k dispozici formulář,

který lze buď vyplnit, vytisknout a poslat

podepsaný poštou, anebo elektronicky,

pokud je podepsaný elektronickým podpisem

navrhovatele, či do datové schránky Kanceláře

finančního arbitra. K tomu je třeba přiložit

všechny relevantní důkazy – zejména

smlouvy, veškerou korespondenci s finanční

institucí, včetně neúspěšné výzvy k nápravě.

Proč je výhodnější obrátit se na finančního arbitra než na soud?

Především je pro navrhovatele řízení před finančním arbitrem zcela zdarma. Nemusí tak platit žádný poplatek za vedení řízení. Stejně tak se nemusí obávat toho, že když by ve věci nebyl úspěšný, že by musel platit náhradu nákladů řízení protistrany. Současně řízení před finančním arbitrem není tak přísně formální jako řízení soudní, ani není zapotřebí, aby byl navrhovatel zastoupen advokátem, finanční arbit

navrhovatelům poskytuje větší součinnost při řízení než soud.

Jaké případy nejčastěji řešíte?

V minulosti to byly především spory z oblasti platebního styku – typicky ztráta/krádež platební karty a její zneužití. Od rozšíření působnosti přibývají spory z oblasti spotřebitelských úvěrů týkající se především různých neférových ujednání, klamavých až podvodných praktik věřitelů či zprostředkovatelů atp. Lidé se začínají domáhat nižšího úročení úvěrů v důsledku nesprávných smluvních informací, např. nesprávně spočítané roční procentní sazby nákladů (tzv. RPSN). V nepo-

slední řadě se na finančního arbitra spotřebitelé stále častěji obracejí v souvislosti s předčasným splacením spotřebitelského úvěru a neochotou některých poskytovatelů úvěrů takové předčasné splacení okamžitě akceptovat, případně s požadavky na přemrštěné poplatky za předčasné splacení.

Co byste vzkázala představitelům samospráv?

Především bych byla moc ráda, kdyby informace o finančním arbitrovi nezůstala jen u starostů, ale aby ji předávali i dál občanům, kteří řeší různé problémy s neférovými půjčkami, ztracenou platební kartou apod. My-

slím si totiž, že prostřednictvím obcí, obecních vývěsek, místních televizí atp. je možné donést informace občanům důvěryhodným způsobem. V loňském roce jsem na obce, jejichž emailové adresy se nám podařilo dohledat, zaslala informaci o finančním arbitrovi i Kanceláři finančního arbitra. Setkala jsem se s veskrze kladnými reakcemi starostů. Přála bych si proto, aby se s obcemi či přímo se Svazem měst a obcí podařilo navázat užší spolupráci a bylo možné i vaším prostřednictvím pravidelně informovat o aktuálních sporech, které finanční arbitr řeší, neboť z nich jasně vyplývá, jaké finty různí podvodníci využívají a na co by si lidé měli dávat pozor.

Za rozhovor děkuje David Sláma

Optické telekomunikační sítě a integrovaný záchranný systém (IZS)

Dne 6. srpna 2013 se v Telči konal seminář na téma: „Veřejnoprávní sítě, systémy operačního řízení složek IZS a národní systém příjmu tísňového volání“. V rámci tohoto semináře seznámili zástupci krajů přítomné s budováním jejich páteřních optických telekomunikačních sítí.

V **Kraji Vysočina** se začala páteřní síť budovat z důvodu propojení metropolitních sítí, které měly vybudovány jednotlivé obce s rozšířenou působností. Ty jim sloužily pro potřeby bezpečného připojení ke Komunikační infrastruktuře veřejné správy a službám Centrálního místa služeb (CMS) prostřednictvím integrované telekomunikační sítě Ministerstva vnitra. To umožňuje subjektům veřejné správy využívat zdarma širokou nabídku privátních služeb CMS, např. přístup k agendovým informačním systémům, přístup k informačním systémům pro odbory dopravně-správních evidencí obce s rozšířenou působností či přístup ke kamerovému systému. Dále prostřednictvím této krajské páteřní optické telekomunikační sítě transportují výstupy z městských kamerových systémů na centrální pracoviště Integrovaného operačního střediska Policie ČR v Jihlavě. Tato složka má možnost v krizových situacích přebírat a koordinovat výstupy a záznamy z jednotlivých městských kamerových systémů na jednom místě a tím zlepšit nejen rychlost a objasňenost trestných činů, ale i zvýšit bezpečnost občanů.

Plzeňský kraj usiluje o vybudování páteřní infrastruktury, jejímž cílem je zvýšení dostupnosti kritické infrastruktury pro potřeby integrovaného záchranného systému. V současné době Plzeňský kraj realizuje projekt „Klidné příhraničí“ s bavorskou stranou. Jeho smyslem je zvýšení bezpečnosti

a plynulosti silničního provozu, zlepšení podmínek pro fungování IZS a přispění k prevenci a řešení trestných činů.

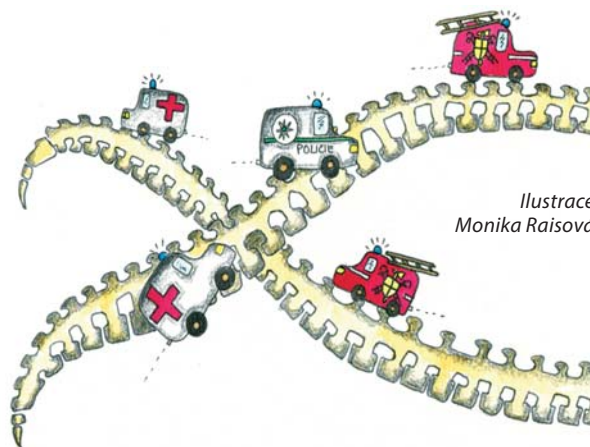
Zlínský kraj se snaží o realizaci páteřní sítě, která umožní efektivní využití nástrojů pro řízení mimořádných událostí. Spuštění ostrého provozu plánuje v lednu 2014. Základním architektonickým řešením jsou dvě technologická centra, která společně tvoří technologické centrum Zlínského kraje. Propojení tohoto centra a obcí s rozšířenou působností je ve fázi vývoje.

Mobilita a bezpečnost

Dalším tématem, kterému se seminář věnoval, byla problematika mobilních zařízení a jejich bezpečnost. S rostoucím vývojem moderních technologií pronikají i do veřejné správy nové trendy v podobě chytrých telefonů a tabletů. Ty bývají synchronizovány s daty na serverech, centrálních úložištích či cloudových prostorech. Možnosti řešení infrastruktury jsou v dnešní době velice rozsáhlé, ale to s sebou na druhé straně nese samozřejmě i negativa. Nejvýznamnějším z nich je bezpečnost přenášených dat, nabourání sdílení či přenosů není slo-

žitě, a proto by na ochranu měl být kladen velký důraz. Zařízení umožňují dálkovou konfiguraci, správu, ale i sledování polohy, sledování prováděných operací, omezení aplikací apod.

Lze konstatovat, že moderní technologie na jedné straně umožňují při správném používání rychlé a efektivní zásahy. Na straně

*Ilustrace
Monika Raisová*

druhé je nutné data zabezpečit tak, aby se nedostala do nepovolaných rukou. Již dnes je možné na základě připojení k přístupovým bodům zjistit pohyb mobilních telefonů či tabletů v území, tedy i jednotlivých osob. Růst využívání moderních technologií a možná zneužitelnost dat by mohla dospět do orwellovské situace tzv. velkého bratra, kdy bude ohrožena svoboda a soukromí jednotlivců, ale i organizací. Proto bychom se měli také ve zvýšené míře zabývat ochranou získaných dat.

*Mgr. Miroslava Sobková a Ing. David Sláma
legislativně-právní odd. Kanceláře Svazu*

Projekt Svazu „Podpora meziobecní spolupráce“ byl poskytovatelem dotace schválen

V minulém čísle INS jsme přinesli základní informace o přípravě projektu Svazu, jehož cílem je vytvořit podmínky pro rozvoj dobrovolné spolupráce obcí v oblastech jejich samostatné působnosti, především v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb a nakládání s odpady. Projekt byl poskytovatelem dotace schválen a může být realizován v souladu s podmínkami danými Rozhodnutím o poskytnutí dotace.

Schválená max. výše dotace na projekt činí 599 990 254,60 Kč. Podstatné je, že 90 % všech prostředků směřuje do jednotlivých území správních obvodů ORP, a to na mzdy minitýmů smluvních partnerů (celkem téměř 700 přepočtených úvazků) a kompenzaci dodatečných výdajů 410 motivujících starostů (tj. 2 za každé území – 1 reprezentant za města a 1 za malé obce). Průměrná finanční podpora do jednotlivých území je tedy více než 2,5 mil. Kč.

Jaká je role Svazu měst a obcí ČR jako nositele Projektu?

Svaz jako nositel Projektu zodpovídá za jeho celkové řízení a realizaci. Připraví všechny potřebné metodické podklady, proškolí zaměstnance smluvních obcí, bude zajišťovat průběžnou metodickou, koordinační a právní podporu zaměstnanců v území, zrealizuje úvodní a závěrečná setkání v regionech, uspořádá mezinárodní konferenci na téma vzájemné spolupráce obcí, připraví studii a publikaci k problematice meziobecní spolupráce s příklady dobré praxe ze zahraničí. Bez motivace ze strany státu se meziobecní spolupráce bude jen stěží dlouhodobě a systémově rozvíjet. Realizace projektu s dopadem na celé území ČR nutně přinese i podněty pro legislativní úpravy. Jednak v oblasti financování – např. motivační prvky v rámci rozpočtového určení daní nebo při vyhlašování národních dotačních titulů, může však jít i o podněty v oblasti legislativy upravující jednotlivé oblasti spolupráce. Svaz proto zpracuje na základě podkladů z jednotlivých území také výstupy za celou ČR, které budou základem pro vyjednávání o potřebných legislativních změnách.

Velice nás těší zájem o spolupráci při naplňování cílů Projektu ze strany starostů. Na naši výzvu ke spolupráci reagovalo k 28. srpnu 2013 formou vyjádření předběžného zájmu celkem 160 starostů měst a obcí, což pokrývá 105 území správních obvodů ORP. S těmito zástupci obcí dále komunikujeme ohledně konkrétních podmínek zapojení, mezitím regionální koordinátoři oslovují další partnery

přímo v jednotlivých územích (spolupráci bychom chtěli navázat ve všech 205 územích správních obvodů ORP). Následovat bude proces uzavírání a schvalování smluv, které definují základní podmínky spolupráce se Svazem, výběr a proškolení zaměstnanců smluvních obcí a vlastní zahájení prací v jednotlivých územích.

Jaká je role smluvního partnera Svazu?

Smluvní partner Svazu (dle podmínek Projektu pouze obec nebo dobrovolný svazek obcí) zajistí výběr a zaměstná minitým (3–4 osoby) v území správního obvodu ORP, které budou působit při podpoře meziobecní spolupráce. Týmy pracovníků v území zpracují pod metodickým vedením Svazu základní dokumenty, které popíší, jaká je současná situace v jednotlivých územích správních obvodů ORP z hlediska zajišťování základních veřejných služeb. Dále definují potřeby, které vyplývají jak z demografického vývoje, tak specifík konkrétního území a nastíní možné varianty řešení v oblasti meziobecní spolupráce. Tyto dokumenty budou sloužit pro diskuse zástupců obcí nad možnými variantami spolupráce. Od neformálního shromáždění starostů až po institucionalizovanou podobu meziobecní spolupráce formou specifického svazku obcí. Bude záležet jen na zástupcích obcí v daném území, pro kterou z variant se rozhodnou. Kromě přípravy rozvojové strategie zorganizují zaměstnanci smluvního partnera v průběhu projektu dvě velká setkání zástupců obcí k projednání přípravných dokumentů, zajistí podmínky pro průběžnou komunikaci zástupců obcí v území včetně sběru a vyhodnocení informací pro rozhodnutí o formě meziobecní spolupráce. V rámci podmínek Projektu lze v územích hradit pouze mzdové výdaje. Každý smluvní partner tak musí počítat s vynaložením určitých finančních prostředků, a to na zajištění základního vybavení pro zaměstnance, cestovné a organizaci setkání v území.

Základní časový harmonogram vytváření a projednávání dokumentů v území

- Výběr smluvních partnerů a uzavření smluv o spolupráci (polovina října 2013)
- Výběr pracovníků, jejich proškolení a zahájení mapování a analytických prací v území (konec ledna 2014)
- Zpracování základní analýzy území ve vybraných oblastech, průběžná komunikace se zástupci obcí v území (konec května 2014)
- První velké setkání zástupců obcí v území k projednání analýzy a diskuse k možným směrům řešení, výběr volitelného tématu (květen – červen 2014)
- Oponentury analytických dokumentů, zpracování připomínek, zpracování analýzy k volitelnému tématu, průběžná komunikace se zástupci obcí v území (září 2014)
- Podrobné rozpracování návrhových částí a dokončení celkového dokumentu za všechna témata, sběr a vyhodnocování názorů na formu spolupráce obcí v území – od neformálního shromáždění, přes založení výboru pro vznik svazku obcí, až po vytvoření speciálního svazku obcí (polovina prosince 2014)
- Poskytnutí zpětné vazby k celkovému dokumentu a zpracování připomínek, průběžná komunikace se zástupci obcí v území, vytváření podkladů pro institucionalizaci meziobecní spolupráce dle podmínek a vůle starostů v území (do konce února 2015)
- Druhé velké setkání zástupců obcí z daného území k projednání a schválení zpracovaného dokumentu za území a formy budoucí meziobecní spolupráce (březen 2015)
- Dokončení individualizovaných právních podkladů pro meziobecní spolupráci dle odsouhlasené formy, realizace závěrečných setkání v území (duben–květen 2015)

Pro podrobnější informace navštivte webové stránky projektu www.obcesobe.cz. Pokud zde nenajdete odpovědi na vaše otázky, obraťte se na příslušného regionálního koordinátora nebo další členy realizačního týmu projektu (kontakty jsou uvedeny na webových stránkách).

Těšíme se na spolupráci.

za realizační tým Projektu

*Jaromír Jech, ředitel – supervizor projektu
Ingrid Štegmannová, ved. projektový manažer*

Vy se ptáte, my odpovídáme

Rozhodování o výběru nájemce nebytových prostor

Dotaz:

Kdo rozhoduje o výběru nájemce nebytových prostor v obci, která nemá radu, pokud nemovitosti, ve kterých jsou nebytové prostory, obec pronajímá své příspěvkové organizaci?

Odpověď:

O výběru nájemce nebytových prostor v takovémto případě standardně rozhoduje starosta obce (§ 99 odst. 2 zákona o obcích). Ministerstvo vnitra však připouští i takový výklad zákona, který umožňuje, aby o uzavření nájemní smlouvy rozhodovalo místo starosty zastupitelstvo jako vrcholný orgán obce.

Rozhodnutí o uzavření nájemní smlouvy je podle § 102 odst. 2 písm. m) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, svěřeno do vyhrazené pravomoci rady obce. V obcích, kde se rada obce nevolí, vykonává tuto pravomoc starosta obce, a to na základě § 102 odst. 4 zákona o obcích.

V praxi obcí se však lze setkat s případy, kdy rozhodnutí o uzavření nájemní smlouvy v obci, která nemá radu, učiní namísto starosty zastupitelstvo obce. Zde vyvstává otázka, zda takovýto postup nelze považovat za nezákonný.

Rozhodování o uzavření nájemní smlouvy spadá mezi pravomoci zákonem vyhrazené radě obce a zastupitelstvo obce si ji na sebe dle § 84 odst. 4 zákona o obcích nemůže vztáhnout. Nemá-li obec radu, pak dle § 99 odst. 2 zákona o obcích přechází většina jejích pravomocí, včetně majetkoprávních úkonů, na starostu.

Tento obecný výklad zákona však doplňuje Stanovisko odboru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra č. 2/2013, které

říká, že starosta obce se při výkonu pravomocí rady obce nestává „radou obce“, ale zákon mu pouze svěřuje určité úkoly, které by jinak náležely radě obce. Starosta tedy tyto pravomoci nevykonává jako vyhrazené, a proto se zde neuplatní ani omezení § 84 odst. 4 zákona o obcích (zastupitelstvo obce si může vyhradit další pravomoc v samostatné působnosti obce mimo pravomoci vyhrazené radě obce podle § 102 odst. 2).

Zastupitelstvo si tedy v souladu s výkladem podle Stanoviska MV ČR na sebe může vztáhnout nejen „zbytkovou pravomoc rady“, ale také pravomoci rady obce, které přecházejí na starostu. Tento způsob výkladu vychází z pravidla „ve prospěch pravomoci zastupitelstva obce jakožto nejvyššího (jediného přímo voleného) orgánu obce“. V případě více možností výkladu by tak měl být vždy zvolen ten způsob výkladu, který svědčí pro pravomoci zastupitelstva obce.

Závěrem lze dodat, že zastupitelstvo obce na sebe může tyto pravomoci vztáhnout jednorázově pro rozhodnutí v konkrétní věci, nebo obecně pro všechna rozhodnutí v případech určitého druhu.

Tento dotaz byl zpracován dle právních předpisů účinných ke dni 20. 8. 2013.

Mgr. Bc. Rudolfína Knotová
legislativně-právní odd. Kanceláře Svazu

Nahlížení do seznamu dlužníků za místní poplatky

Dotaz:

Kdo má právo nahlížet do jmenovitého seznamu dlužníků za místní poplatky, aby nebyla porušena ochrana osobních údajů? Evidenci místních poplatků a dlužníků za tyto poplatky vede účetní, ta rovněž rozesílá upomínky dlužníkům a seznamuje zastupitele s celkovou částkou pohledávek a se způsobem jejich vymáhání. Může účetní předložit jmenovitě seznam dlužníků a výši jejich dluhů starostovi a finančnímu výboru obce?

Odpověď:

Na řízení o místních poplatcích, které vede obecní úřad v přenesené působnosti, se vztahuje zásada mlčenlivosti, stanovená § 9 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, a blíže rozvedená v jeho hlavě IV. Poskytování jmen a dalších údajů o dlužnících třetím osobám, které se nepodílejí na tomto řízení, by bylo dále v rozporu se zákonem o ochraně osobních údajů.

Právo zastupitelů obce na informace tohoto charakteru bývá často chybně spojováno s ustanovením § 82 písm. c) zákona o obcích, kdy zastupitel obce má právo požadovat od zaměstnanců obce zařazených do obecního úřadu informace ve věcech, které

souvisejí s výkonem jeho funkce. Byť se toto ustanovení výslovně neomezuje pouze na informace týkající se samostatné působnosti obce, nelze dle našeho názoru dovodit jakoukoliv bližší souvislost znalosti jména konkrétního dlužníka a jeho dlužné částky s výkonem funkce člena zastupitelstva, a je tedy nutné v této věci zachovávat mlčenlivost a chránit osobní údaje i vůči členům zastupitelstva. Poskytnout dané informace finančnímu výboru obce je taktéž nepřipustné.

Přístup k těmto informacím mohou mít leda starosta a místostarosta, kteří jsou ze zákona součástí obecního úřadu, i na ně se potom vztahuje povinnost mlčenlivosti podle daňového řádu.

Odvolání vedoucího úředníka

Dotaz:

Má rada města právo odvolat z funkce vedoucího finančního a správního odboru a pověřit vedením někoho jiného? Musí uvádět důvod odvolání?

Odpověď:

Podle zákona č. 128/2000Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, přísluší pravomoc jmenovat a odvolávat vedoucí odborů obecního úřadu na návrh tajemníka obce, popř. starosty, radě obce. Z judikatury (21 Cdo 1287/2004) však vyplývá, že rada může odvolat vedoucího odboru i bez návrhu.

Odvolání z funkce musí splňovat podmínky stanovené v § 12 zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů. Kromě podmínek písemnosti a doručení, stanovuje zákon podmínky především co do důvodu. Vedoucího úředníka lze z funkce odvolat, jen porušil-li závažným způsobem některou ze svých povinností nebo dopustil-li se nejméně dvou méně závažných

porušení zákonem stanovených povinností v době posledních 6 měsíců nebo neukončil-li vzdělávání ve lhůtě podle § 27 odst. 1. Dalším důvodem pro odvolání je pozbytí obecných předpokladů stanovených v § 4, např. pozbytí bezúhonnosti. Z jiných než zákonem předpokládaných důvodů nelze vedoucího pracovníka odvolat.

Jana Mráčková
legislativně-právní odd. Kanceláře Svazu

Správní poplatek za vydání stavebního povolení

Dotaz:

Jaká je výše správního poplatku placeného v souvislosti s vydáním stavebního povolení ke stavbě studny nebo vodního díla určeného pro čištění odpadních vod do kapacity 50 ekvivalentních obyvatel (viz Příloha zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, položka č. 18 odst. 1 písm. g) v případě, že odbor životního prostředí v rámci jediného stavebního povolení, prostřednictvím jediného výroku v tomto povolení rozhoduje o souhlasu se stavbou studny a zároveň i stavbou čistírny odpadních vod? Vybírá se pouze jediný správní poplatek nebo je možné jej vybírat dvakrát, tj. celkem 600 Kč za povolení každé jednotlivé stavby?

Odpověď:

Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, v příloze u položky 18 v poznámkách uvádí, že pokud bylo jedním stavebním povolením povoleno provedení více staveb, které jsou uvedeny pod různými písmeny

dané položky, pak je výše správního poplatku stanovena součtem sazeb poplatků, které jsou stanoveny různými písmeny dané položky. Stavební povolení, kterým bylo povoleno provedení více staveb podle položky 18 odst. 1 písm. g) však pod režim výše stanoveného pravidla nespadá

a vzhledem k tomu, že situaci žádná další poznámka neupravuje, tak se důvodně domníváme, že výše poplatku se počtem staveb nenásobí a jeho výše tedy činí pouze 300 Kč. Daně a poplatky lze totiž v souladu s ústavním pořádkem vybírat pouze na základě (výslovného ustanovení) zákona.

Neudržovaný pozemek

Dotaz:

Máme v obci problém s neudržovanými pozemky (vysoká tráva). Víme, že můžeme udělit pokutu, ale je možné, pokud do určitého termínu pozemek neposekají, nechat jej posekat firmou a účtovat pak majiteli náklady? A je třeba majiteli nějak sdělovat, že budeme takto postupovat?

Odpověď:

Vlastníci nemovitostí se svojí nečinností ohledně udržování pozemků mohou dopouštět několika přestupků. K projednání některých z nich je příslušná i obec a za-

placené pokuty jsou pak jejím příjmem. Vámi zmiňovaná varianta s posekáním vysoké trávy na cizím pozemku bez souhlasu majitele a následné naúčtování nákladů vlastníkovu pozemku v právních předpisech oporu nemá, a proto není možná.

Jedinou možností, jak majitele přinutit, aby se o svůj pozemek staral, je uložení pokuty za přestupek. Právní úprava je v tomto ohledu velmi důsledná a pachatel přestupku se svou nečinností postihu nevyhne.

Dotaz:

Musí obec konat výběrové řízení v případě, že chce prodloužit smlouvu týkající se obhospodařování lesních pozemků, která je koncipována jako nájemní smlouva, a musí tuto smlouvu schvalovat zastupitelstvo?

Odpověď:

Prodloužení platnosti nájemních smluv je typickým příkladem podstatné změny existujícího smluvního vztahu, a proto záměr musí být zveřejněn. Totéž platí i pro situaci, kdy obec má v úmyslu uzavřít se stávajícím nájemcem smlouvu zcela novou, nahrazující smlouvu původní. V případě pochybností o tom, zda určitá změna smlouvy podléhá povinnosti zveřejnění formou záměru, lze obecně doporučit (k posílení právní jistoty obcí konstituovaných vztahů), aby záměr byl zveřejněn vždy.

Zákon o obcích ukládá obci v ustanovení § 39 odst. 1 povinnost, aby v případě úmyslu prodat, směniti, darovat, pronajmout nebo vypůjčiti nemovitý obecní majetek tento svůj záměr předem zveřejnila vyvěšením po dobu nejméně 15 dnů před rozhodnutím v příslušném orgánu obce na úřední desce obecního úřadu. Smyslem této povinnosti je, aby se k záměru mohli případní zájemci vyjádřit a předložit své nabídky. Obec má naopak v případě více

nabídek více možností na výběr a může tak lépe vyhovět ustanovení § 38 odst. 1 zákona o obcích, které obci ukládá povinnost nakládat s obecním majetkem a prostředky účelně a hospodárně.

Co se týká orgánu, který je příslušný k přijetí záměru, existují dva názory na určení, který obecní orgán může o přijetí záměru rozhodnout – podle prvního jím může být pouze ten, který je oprávněn rozhodnout o zamýšlené dispozici (o uzavření smlouvy), podle druhého postačí, pokud o přijetí záměru rozhodne rada obce v rámci nevyhrazené pravomoci dle ustanovení § 102 odst. 3 zákona o obcích. Obecně se má za to, že přijetí záměru spadá do režimu ustanovení § 102 odst. 3 a přísluší radě obce (starostovi v obcích, kde se rada nevolí), ale je možné, aby o přijetí záměru rozhodlo též zastupitelstvo obce, protože v takovém případě by se na to pohlíželo jako na ustanovením dovolené vyhrazení pravomoci. Obecně je nutné výše zmíněné dodržovat, protože podle ustanovení § 41 jsou právní úkony, které nebyly schváleny příslušnými orgány, od počátku neplatné.

Rozhodování o nájemních smlouvách je ze zákona vyhrazeno radě obce (§ 102 odst. 2 písm. m) zákona o obcích a zastupitelstvo si v obcích, kde se volí rada, tuto pravomoc nemůže podle zákona o obcích vyhradit – což je částí právní teorie kritizováno (podle těchto názorů tedy zastupitelstvo obce může o uzavírání nájemních smluv rozhodovat) – judikatura k této otázce (možnosti zastupitelstva rozhodovat ve věcech vyhrazených radě) nám známa není. Na základě výše uvedeného je přijatelné, aby zastupitelstvo obce rozhodovalo i o uzavírání nájemních smluv. Konkrétně ve vaší obci, kde rada obce není volena, je vyhrazení si pravomoci uzavírat nájemní smlouvy zastupitelstvem obce podpořeno i faktem, že se jedná o pravomoc vyhrazenou radě obce a nikoliv starostovi, na kterého v obcích bez rady přechází část jejích pravomocí. O uzavření nájemní smlouvy bude tedy ve vašem případě rozhodovat starosta obce, případně, bude-li vůle, zastupitelstvo obce.

*Dotazy zpracovalo
Informačně poradenské centrum
pro zastupitele*

Co nového ve Sbírce zákonů – červenec a srpen 2013

■ Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 567/2006 Sb., o minimální mzdě, o nejnižších úrovních zaručené mzdy, o vymezení ztíženého pracovního prostředí a o výši příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí, ve znění pozdějších předpisů

Na základě nařízení dochází ke zvýšení základní sazby minimální mzdy pro stanovenou týdenní pracovní dobu 40 hodin z 8000 Kč za měsíc na částku 8500 Kč za měsíc, respektive ze 48,10 Kč za hodinu na částku 50,60 Kč za hodinu. V návaznosti na to jsou zvýšeny rovněž nejnižší úrovně zaručené mzdy. Naopak pro zaměstnance, kteří jsou požívateli invalidního důchodu pro invaliditu prvního, druhého nebo třetího stupně, jsou sazby minimální mzdy a nejnižší úrovně zaručené mzdy ponechány na dosavadní úrovni.

Nařízení nabývá účinnosti dnem 1. 8. 2013

■ Nařízení vlády, kterým se mění některá nařízení vlády v oblasti použití prostředků Státního fondu rozvoje bydlení (24. 07. 2013)

Novým nařízením je současně novelizováno jednak nařízení č. 481/2000 Sb., o použití prostředků Státního fondu rozvoje bydlení (SFRB) formou dotace ke krytí části nákladů spojených s výstavbou bytů, ale také nařízení č. 104/2003 Sb., o použití prostředků SFRB formou dotace ke krytí části nákladů spojených s výstavbou bytů pro fyzické osoby postižené povodněmi v roce 2002 a nařízení o použití prostředků SFRB ke krytí části nákladů spojených s výstavbou bytů pro příjmově vymezené osoby publikované ve Sbírce zákonů pod č. 146/2003 Sb. Dle předkladatele nařízení, tedy dle vlády, bylo cílem této novelizace upravit podmínky všech dotčených nařízení tak, aby obcím, které využily dotaci na výstavbu nájemních bytů podle uvedených nařízení, bylo umožněno vyvázat se ze stanovené lhůty, po kterou je nutno dodržet podmínky pro poskytnutí dotace.

Nařízení nabývá účinnosti dnem 1. 9. 2013

■ Novela zákoníku práce (02. 07. 2013)

Touto novelou se do zákoníku práce vrací výjimka z obecné právní úpravy pracovního poměru na dobu určitou, kdy

v případech vážných provozních důvodů na straně zaměstnavatele nebo z důvodů spočívajících ve zvláštní povaze práce již nebude muset být postupováno podle § 39 odst. 2 zákoníku práce, dle kterého doba trvání pracovního poměru na dobu určitou mezi týmiž smluvními stranami nesmí přesáhnout tři roky a ode dne vzniku prvního pracovního poměru na dobu určitou může být opakována nejvýše dvakrát. Tímto opatřením nejen že má být podpořeno zaměstnávání sezónních zaměstnanců, aniž by musela být dodržena doba tří let od skončení předchozího pracovního poměru na dobu určitou, cílem bylo také zohlednit další případné důvody spočívající ve zvláštní povaze práce zaměstnance. Zákonodárce si dle důvodové zprávy od novely slibuje zpružnění trhu práce a rovněž lepší vyvážení právní úpravy zaměstnávání na dobu určitou jak z hlediska konkurenceschopnosti zaměstnavatelů, tak z hlediska ochrany odůvodněných zájmů zaměstnanců.

Zákon nabývá účinnosti dnem 1. 8. 2013

■ **Zákon č. 186/2013 Sb. o státním občanství České republiky**

Zákon nově upravuje způsoby nabývání a pozbývání státního občanství České republiky, jeho prokazování a zjišťování, vydávání osvědčení o státním občanství České republiky, vedení evidence fyzických osob, které jej nabyly nebo pozbyly, a přestupky na úseku státního občanství. Nahrazuje dosavadní právní úpravu prezentovanou zákonem č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky, který se s účinností nového zákona zrušuje, a to včetně svých novel a některých prováděcích předpisů. Vedle toho je zákonem novelizován zákon o zpravodajských službách ČR, zákon o evidenci obyvatel a zákon o správních poplatcích.

Dosavadní podmínky nabývání a pozbývání státního občanství tak, jak byly definovány v právě rušeném zákoně, dle důvodové zprávy především nevyhovovaly dostatečně reálným situacím, které vznikají při nabývání státního občanství jiného státu občanem České republiky či při jiných kolizích více státních občanství u jediné osoby, ve kterých státní občanství České republiky figuruje. V takových situacích často nebylo snadné nebo dokonce možné nalézt řešení. Uvedené podmínky zákon nově upravuje tak, aby k problémům tohoto typu již nadále nedocházelo. Cílem, který s tím souvisí, je rovněž předcházet případům vzniku bezdomovectví jakožto nežádoucího osobního statusu fyzických osob. Uzavřena má být také problematika nabývání státního občanství České republiky v souvislosti se zánikem České a Slovenské Federativní Republiky. Zákon svou koncepcí ve všech ohledech zohledňuje členství České republiky v Evropské unii.

Zákon nabývá účinnosti dnem 1. 1. 2014

■ **Vyhláška o ochraně dřevin a povolování jejich kácení (16. 07. 2013)**

Nová vyhláška nahrazuje dosavadní, mnohem stručnější právní úpravu dané problematiky prezentovanou § 8 vyhlášky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o ochraně přírody a krajiny. Ten se s účinností nové vyhlášky zrušuje. Dosavadní právní úprava již byla považována za dostatečně nereflektující současný trend a situaci v oblasti ochrany dřevin. Dochází tak k vyčlenění dané

právní úpravy do nového, samostatného právního předpisu. Vyhláška vydaná k provedení § 8 odst. 3 a 5 zákona o ochraně přírody a krajiny nově vymezuje, co je nepovoleným zásahem do dřevin, definuje velikost a charakteristiku dřevin, k jejichž kácení povolení není třeba, náležitosti žádosti o povolení kácení dřevin a oznámení o kácení dřevin, ale určuje také období, ve kterém se kácení dřevin zpravidla provádí. Ministerstvo životního prostředí si za hlavní cíl vytyčilo vyhláškou aktualizovat a lépe nastavit adekvátní míru ochrany dřevin, která by odpovídala současné situaci, tedy zvýšit a diferencovat ochranu dřevin rostoucích mimo les, ale také snížit zbytečné zatížení orgánů ochrany přírody a v neposlední řadě rovněž žadatelů.

Vyhláška nabyla účinnosti dnem 15. 7. 2013

■ **Novela zákona o státním podniku**

Zákon, kterým se mění zákon č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů, umožňuje v současné ekonomicky tíživé situaci využít další zdroje k posílení příjmové stránky státního rozpočtu. Určité reálné možnosti jsou spatřovány ve zdrojích vytvořených státními podniky. Dosavadní právní úprava je však nedovolovala využít, neboť neobsahovala žádné procesní mechanismy, které by umožnily část zisku státního podniku do státního rozpočtu převést. Novela zakotvuje možnost zakladatele rozhodnout o tom, že státní podnik bude povinen vytvořit a spravovat zcela nově koncipovaný fond. Pokud zakladatel o vytvoření tohoto fondu rozhodne, bude moci každoročně určit, jaká část použitelného zisku státního podniku se do tohoto fondu v příslušném kalendářním roce přidělí. Finanční prostředky takto nabyté pak mohou být na základě rozhodnutí zakladatele, přičemž bude nutný předchozí souhlas vlády, převedeny buďto do státního rozpočtu, nebo do rozpočtu státních fondů k provádění činností podle jiných právních předpisů, nebo uvolněny pro krytí odůvodněných potřeb podniku. Vychází se přitom z premisy, že státní podniky užívají majetek státu jakožto jejich zakladatele, s tímto majetkem hospodaří, ale neposkytují státu žádnou protihodnotu. Navrhovatel zákona má za to, a zákonodárce mu dal jeho přijetím v podstatě za pravdu, že by na státní podniky nemělo být pohlíženo jako na státu zcela nezávislé, ryze podnikatelské subjekty, u kterých žádné propojení se státem neexistuje, ale že by státní podnik, už podle svého názvu a s ohledem na to, kým byl zřízen, měl být vnímán především jako podnik státu a jakožto takový by měl určitým způsobem sdílet vývoj hospodaření státu jako celku a měl by adekvátně participovat na řešení situací, kdy stát čelí závažným problémům ekonomické povahy.

Zákon nabyt účinnosti dnem 1. 8. 2013

*připravila Jana Mráčková
legislativně-právní odd. Kanceláře Svazu*

Co jsme připomínkovali v červenci a srpnu 2013

■ Návrh zákona o prekurzorech výbušnin a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

V návrhu zákona se předpokládá, že povolení k nakládání s prekurzory výbušnin budou vydávat obecní úřady s rozšířenou působností, které budou také projednávat přestupky fyzických osob týkající se nakládání s prekurzory.

Vydávání takového typu povolení je velmi speciální kompetencí, která rozhodně nepatří na tento stupeň státní správy, neboť by se jí měl zabývat orgán státní správy s příslušnou erudiicí. Podle obsahu předmětného nařízení EU a dle návrhu zákona lze předpokládat, že správní orgán, který bude povolovat nakládání s prekurzory výbušnin, by měl mít odpovídající odbornou specializaci, aby dokázal ve smyslu nařízení EU posoudit legitimitu účelu při nakládání s prekurzorem. Nově navrhovaná agenda bude pro obce s rozšířenou působností, mimo náklady na vytvoření odpovídajícího technického zázemí, znamenat také náklady na další odborné vzdělávání zaměstnanců. Lze oprávněně předpokládat, že četnost žadatelů bude obdobná jako při výdeji jiných rozhodnutí, ovšem co do odbornosti na zcela jiné úrovni. Svaz zásadně nesouhlasí s přenesením uvedené kompetence na obce s rozšířenou působností, neboť její výkon bude pro obce zatěžující jak personálně, tak finančně.

Z navrhovaného znění není zcela jasné, zda správní poplatky za vydání povolení k nakládání s prekurzory výbušnin podléhajícími omezení bude plynout do rozpočtu obce s rozšířenou působností. Stejný problém lze identifikovat i v případě výnosu z pokut uložených fyzickým osobám dle ustanovení § 10 písm. b) a d) navrhovaného zákona. Pokud je záměrem navrhovatelů, že uvedené pokuty a správní poplatky ve výši 300 Kč bude součástí státního rozpočtu, nelze jej akceptovat. V tomto případě by obce s rozšířenou působností vykonávaly agendu povolení k nakládání s prekurzory výbušnin podléhajícími omezení uloženou jim tímto zákonem zcela na své náklady.

■ Návrh vyhlášky o způsobu, termínech a rozsahu údajů předkládaných pro hodnocení plnění státního rozpočtu, rozpočtů státních fondů, rozpočtů územních samosprávných celků, rozpočtů dobrovolných svazků obcí a rozpočtů regionálních rad regionů soudržnosti

Svaz především upozornil, že ve vyhlášce není vůbec pamatováno na malé účetní jednotky, tedy malé obce do 3 tis. obyvatel, kterých je početně v České republice nejvíce. Tyto obce obsluhují velmi malé procento veřejných příjmů a výdajů a přesto jsou na ně kladeny stejné nároky jako na velké územní celky či státní orgány. Problémy, které budou vznikat na úrovni malých obcí, budou ztěžovat i následnou kontrolu krajských úřadů. Svaz navrhl čtvrtletní frekvenci předávání údajů pro malé účetní jednotky, čímž by se docílilo snížení pracovního vypětí a zároveň zvýšení kvality poskytovaných dat.

Dále Svaz připomínkoval termíny předkládání údajů uvedené v bodu č. 7 přílohy, jež jsou pro obce nastaveny velice přísně. Termín do 20. v následujícím měsíci bude např. pro městské části znamenat termín daleko blíže počátku měsíce, neboť musí dojít o odeslání na magistrát a poté teprve na krajský úřad, obě

instituce budou chtít určitě čas na vyřízení. Další problém je v období červenec a srpen, kdy dochází k čerpání dovolených, vykazování jednotlivě za tyto měsíce by zamezovalo čerpání dlouhodobých dovolených pro pracovníky věnující se účetnictví. Pokud je možné podávat údaje společně za leden a únor, není důvod, aby toto nemohlo být aplikováno i na červenec a srpen stejně. Obce už nyní řeší problém zastupitelnosti v oblasti účetnictví a toto by jej jen posílilo.

■ Návrh státního rozpočtu na rok 2014

Svaz požaduje zohlednění závazku státu dokončit navýšení příspěvku na náklady související s přeneseným výkonem státní správy. Požadujeme meziroční valorizaci příspěvku minimálně na úrovni inflace měřené indexem spotřebitelských cen. Zároveň předpokládáme, že v dalším průběhu přípravy státního rozpočtu nedojde k plošnému krácení příspěvku. V současnosti dochází k postupnému poklesu zdrojů obcí a měst určených na činnosti v samostatné působnosti a jejich rozvoj, což představuje riziko pro budoucí vývoj samospráv.

■ Novela branného zákona a zákona o obraně státu

Svaz odmítl záměr Ministerstva obrany, aby obce III. typu musely během nouzového stavu, stavu ohrožení státu nebo válečného stavu doručovat písemnosti související s výkonem branné povinnosti. Doručování písemností orgánů státní správy představuje zátěž pro obce i mimo uvedené stavy, tím spíše považuje Svaz za nevhodné, aby byly obce takto zatěžovány v okamžiku, kdy musí (např. během nouzového stavu) plnit celou řadu jiných úkolů. Dále odmítl možnost vyhlášovat odvodní řízení během nouzového stavu, neboť by tím mohly být narušeny záchranné práce potřebné k odstranění tohoto stavu.

■ Návrh vyhlášky č. 352/2005 Sb., o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady a o bližších podmínkách financování nakládání s nimi, ve znění pozdějších předpisů

Dle důvodové zprávy je hlavním cílem novely získávat ročně data, která zahrnují seznam provozovatelů solárních elektráren v jednotlivých kolektivních systémech včetně identifikačních údajů (možnost verifikace plnění povinností provozovateli solárních elektráren v rámci kolektivních systémů, kteří se na rozdíl od výrobců nezapisují do Seznamu výrobců elektrozařízení), dále údaje o množství solárních panelů a produkci elektroodpadů ze solárních panelů a podrobné informace o vybraných příspěvcích na financování nakládání s nimi a způsobu jejich použití (kontrola činnosti provozovatelů kolektivních systémů, informace o přechodech mezi systémy).

Svaz především požaduje vyjasnění jednotlivých ustanovení tak, aby se v budoucnu předešlo sporům, koho se jednotlivé povinnosti týkají, a zároveň se účelně zamezilo riziku podfinancování budoucího nakládání s elektroodpadem ze solárních panelů.

legislativně-právní odd. Kanceláře Svazu

První česko-maďarské setkání partnerských měst

V maďarském městě Tata (župa Komárom-Esztergom) proběhlo 28. června 2013 u příležitosti zdejšího tradičního společensko-kulturního festivalu „Voda, hudba, květiny“ první česko-maďarské setkání partnerských měst, kterého se zúčastnily na dvě desítky měst z České republiky a Maďarska. Hlavním cílem setkání bylo sdílení příkladů dobré praxe spolupráce partnerských měst, představení možností ekonomické spolupráce na místní úrovni a diskuse o budoucích výzvěch partnerství měst. Jednodenní setkání, které zorganizoval Zastupitelský úřad (ZÚ) Budapešť společně s městským úřadem v Tatě, bylo realizované v rámci schváleného projektu Ministerstva zahraničních věcí.

Svoji nezastupitelnou roli v česko-maďarské relaci dnes sehrává spolupráce téměř třech desítek českých a maďarských měst, obcí a regionů, které mají vlastní dvoustrannou nebo širší spolupráci, např. v rámci zemí V4. Sice v Maďarsku není počet partnerských vztahů s českými obcemi tak vysoký (26 měst), jako v případě států, se kterými Česká republika bezprostředně sousedí, avšak je důležité, že jejich spolupráce je velmi otevřená, intenzivní, přátelská a pokrývá širokou škálu kulturních, sportovních, školských, turistických a jiných aktivit.

Poslední dobou stále více preferovanou oblastí se stává bezprostřední výměna zkušeností, ekonomická spolupráce a spolupráce na různých společných projektech v rámci schválených programů.

Nápad zorganizovat česko-maďarské setkání partnerských měst se zrodil již v roce 2012 v Tatě, a to při vzájemné výměně získaných zkušeností z dosavadní úspěšné partnerské spolupráce s městem Bystřice. Velvyslanectví ČR v Budapešti a městský úřad v Tatě se dohodly na uskutečnění 1. setkání partnerských měst, které by po-

skytlo jedinečnou příležitost k vzájemnému širšímu poznání, k výměně myšlenek, zkušeností a především názorů a nápadů. Setkání bylo otevřené, resp. nebylo připraveno pouze pro ta města, které již partnerskou spolupráci mají, ale především s myšlenkou na ty, kteří se k ní teprve dnes připravují, jako např. města Bátorterenye, Székesfehérvár, Hradec Králové nebo Jirkov.

Zahájení setkání proběhlo v zasedacích prostorech městského úřadu v Tatě, přičemž bohatý a různorodý jednodenní program pokračoval v místním kulturním středisku a dále do večerních hodin poté v rámci místního festivalu Voda, hudba, květiny. Setkání bylo tematicky rozděleno do třech základních částí. První část se věnovala významu partnerství měst v rámci česko-maďarských vztahů a přínosu dvoustranné spolupráce, kde zazněly příklady spolupráce některých českých a maďarských měst (např. Kapuvár - Jeseňník, Kerepes - Hořice, Martfű - Zlín nebo Tata - Bystřice). Druhá část se zaměřila na česko-maďarskou obchodní a ekonomickou spolupráci a její možnosti s ohle-

dem na hospodářskou spolupráci partnerských měst. Poslední blok ukázal možnosti kulturní výměny. Pro účastníky byly také připraveny ukázky české kultury ve formě výstavy „20 let na pražských náměstích“, výstavy z cyklu „20 let České republiky“ nebo vystoupení českého dětského souboru ze ZŠ Čestice. Závěrem setkání čekaly na přítomné různé jiné atrakce v podobě projíždky místním turistickým vláčkem, neodmyslitelné degustace českých specialit se zaměřením na zn. Klasa nebo ty, které připravilo hostitelské město Tata v rámci festivalu „Voda, hudba, květiny“, který se i letos těšil velkému zájmu návštěvníků (cca 60 tis.).

ZÚ při přípravě setkání kladl důraz na koordinaci celé akce se Svazem měst a obcí ČR, přičemž důsledně dbal především o jeho ekonomickou dimenzi, která se proto prolínala celým jeho programem.

Realizace dobrého nápadu byla potvrzena nejen vysokou účastí zástupců z českých a maďarských měst a obcí (cca 70 osob), účastí médií, ale také účastí významných hostů, mezi kterými nechyběla velvyslankyně ČR v Budapešti H. Bambasová a velvyslanec Maďarska v Praze T. Pető.

Na akci se podílely Svaz měst a obcí ČR, zastoupení MPaO, České centrum, krajské sdružení Bohemia Baráti Kör, Organizační výbor festivalu a restaurace Ferdinand étterem z Budapešti.

*Ing. Milan Peprník
velvyslanecký rada ZÚ Budapešť*

Města a obce hledají partnera v ČR

Mykolajev (Ukrajina)

Počet obyvatel: 496 000 obyvatel

Charakteristika: Ukrajinské město Mykolajev leží v Mykolajevské oblasti v jižní části země při pobřeží Černého moře. Oblast patří k nejprůmyslovějším regionům Ukrajiny. Nejvíce zastoupen je průmysl lodářský, elektronický, strojírenský, ale i textilní a potravinářský.

Mykolajev je oblastním městem ležícím při ústí Jižního Bugu do Černého moře. Město mělo velký význam v období Rusko-tureckých válek, kdy se zde stavěly lodě. Loděnice mají v ekonomice města velký význam i v dnešní době. Mykolajev je také přístavním městem. Průmyslový potenciál města tvoří především největší loděnice na černomořském pobřeží, metalurgie neželezných kovů, potravinářský průmysl atd. Město má jednu z nejlepších zoologických zahrad a vlastní letiště.

Oblast spolupráce: rozvoj cestovního ruchu

V případě zájmu o navázání spolupráce, kontaktujte prosím Oddělení vnějších vztahů Kanceláře Svazu, Gabriela Hůlková, tel.: 234 709 724, e-mail: hulkova@smocr.cz.

PowerCem
Czech Republic

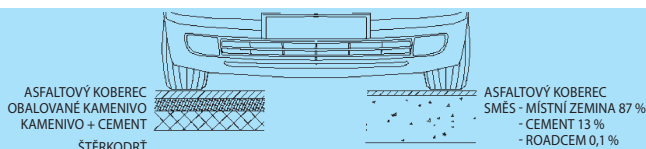
Official partner of PowerCem Technologies!

ŠETŘÍME ČAS I FINANCE

Technologie pro rekonstrukce a výstavbu nových komunikací

- úspora 30 % oproti klasické skladbě podkladních vrstev
- úspora času – až 3000 m² denně
- reference – realizace pro obce a soukromé investory v ČR od r. 2010
- garance kvality

Všechny důležité informace na
www.powercem.cz

Kontakt: rskala@powercem.cz, tel. +420 724 753 233

Z jednání komor a komisí

vybráno ze zápisů

Předsednictvo Komory statutárních měst, 24. července 2013, Pardubice

Předsednictvo KSM nejprve vzalo na vědomí aktuální informace z projednávané legislativy. Hovořilo se o věcném záměru zákona o stavebních úřadech (zřejmě nebude vládě předložen), zákonu o ochraně zemědělského půdního fondu (Svaz připravuje komplexní pozměňovací návrh s poslancem Vilímcem), zákonu o správních poplatcích, zákonu o sociálním pojištění atd.

Další informace se týkaly přípravy Sněmu, přičemž se přítomní pozastavili zejména u plánované změny Stanov Svazu a z nich vyplývající změny složení Předsednictva Svazu (návrh na zastoupení každé komory čtyřmi členy + tři místopředsedové, tedy celkem 15 členů). Předsednictvo KSM nedoporučilo měnit způsob složení Předsednictva Svazu, tedy ponechat dělbu dle počtu zastupujících obyvatel. Další navržené změny vzalo na vědomí jako technickou úpravu. Rovněž vzalo na vědomí i další připravené sněmovné materiály, včetně priorit Svazu na další období.

Následující informace se týkaly svazových projektů – viz přehled na str. 5 a stavu vyjednávání při přípravě na další programovací období čerpání fondů EU, které podnítily poměrně širokou diskusi. Proto bylo dohodnuto, že tuto problematiku je třeba vyjasnit, nejlépe uspořádat seminář za účasti všech členů KSM s pracovníky Kanceláře Svazu mající tuto oblast na starosti – viz jednání 6. srpna. Předsednictvo KSM přitom doporučilo, aby při vyjednávání byla prosazována pozice Svazu, jejíž jádro tvoří základní

typologie území a k ní přiřazené integrované přístupy včetně územně zaměřených priorit pro jednotlivé kategorie území.

Předseda KSM Jan Mareš seznámil své kolegy také s tím, že jako místopředseda Svazu byl předsedou Svazu pověřen gescí nad resorty školství, dopravy, energetiky a kultury, což umožňuje návrh nových Stanov. Tato gesce spočívá především v zastupování a hájení zájmů Svazu v daných oblastech při jednáních na ministerstvech i s dalšími orgány státní správy a samosprávy, logicky ve spolupráci s pracovníky Kanceláře Svazu. Stanovy však umožňují tyto kompetence delegovat dále na další členy Svazu – Komory. Předseda Mareš navrhl, aby garance v rámci jejich komory byly rozděleny následovně:

Oblast	Garant
Školství	Mgr. Jan Mareš
Energetika	Ing. Vlastimil Vozka
Doprava	Ing. Jaroslav Vymazal
Kultura	Mgr. Martin Baxa

Předsednictvo KSM s jeho návrhem souhlasilo, návrh bude předán předsedovi Svazu.

Jednání KSM navazovalo na jednání předsednictva Komory (viz jednání z 24. července) a bylo zaměřeno především na postup při vyjednávání Svazu na nové programové období 2014+. Zastoupení při něm měla téměř všechna statutární města a přítomni byli také všichni zaměstnanci Kanceláře Svazu, kteří se tématem zabývají. Ingrid Štegmannová, vedoucí oddělení vnějších vztahů, informovala o přípravě Svazu na příští programové období a aktuálním stavu vyjednávání tzv. územní a urbánní dimenze (ÚUD), a to jak s jednotlivými resorty, tak regionálními partnery (AK ČR, SMS ČR, NS MAS). Předmětem debat se staly i návrhy Asociace krajů ČR na vytvoření zastřešující strategie na úrovni kraje a mnozí se dopisy hejtmanů místním aktérům vyzývající k zapojení do příprav. Zdůraznila, že jednání na národní úrovni stále probíhají a doporučila zdrženlivost, dokud nebude panovat shoda. Svaz prosazuje odpovídající míru autonomie v rozhodování měst ve svých záležitostech za dodržení principů subsidiarity, dále zejména zohlednění potřeb měst a obcí, tj. jejich rozvojových priorit v rámci připravovaných operačních programů a vyčlenění dostatečného objemu prostředků na řešení těchto potřeb. Ve vztahu k integrovaným přístupům je třeba zachovat jejich škálu dle návrhů Svazu a schválené Strategie regionálního rozvoje 2014+ a prosazovat je při jednáních s centrálními úřady a regionálními aktéry, tj. ITI pro velké aglomerace, IPRÚ pro ostatní sídelní a regionální aglomerace (nad 25 tis. obyv.) a IPRÚ pro území ORP, které by pokrývalo pouze omezený počet aktivit v oblasti základní samosprávné působnosti obcí. Svaz samozřejmě počítá i s činností místních akčních skupin. K tomu, aby došlo ke skutečnému rozvoji měst a obcí, které jsou podle evropských dokumentů nazývány póly růstu, je především třeba vymezit finanční alokace pro jednotlivé typy integrovaných přístupů (ITI, IPRÚ) a rovněž i typy území.

Integrované přístupy a jejich srovnání, které městům dovolí výrazně větší vliv na rozvoj území a celkové plánování finančních toků, představil v další prezentaci Marek Jetmar. Upozornil na výhody integrovaných řešení a naopak na nevýhody v případě jejich nevyužití a na možnou ztrátu finančních prostředků pro rozvoj měst. Zdůraznil, že významnou roli získal nový strategický nástroj kohez-

ní politiky – ITI (Integrované územní investice) zanesený v nařízeních Komise, nicméně nemělo by se v žádném případě zapomínat na nástroj IPRÚ, který je stejně jako ITI pro Komoru statutárních měst zcela zásadní – *podrobněji viz str. 12–14.*

Po rozsáhlé debatě bylo přijato následující usnesení:

KSM požaduje postupovat při vyjednávání v souladu se schválenými stanovisky Svazu a prosazovat pozici Svazu, jejíž jádro tvoří základní typologie území a k ní přiřazené integrované přístupy včetně územně zaměřených priorit pro jednotlivé kategorie území. Doporučuje trvat na zárukách daných MMR v oblasti integrovaných přístupů, tj. ITI určených pro vybrané aglomerace, IPRÚ pro ostatní metropolitní oblasti a regionální sídelní aglomerace, IPRÚ pro regionální centra a jejich zázemí a IPRÚ pro funkční mikroregiony (správní obvody ORP), obsažené v platné Strategii regionálního rozvoje 2014–2020 a v předložených návrzích MMR. Komora dále požaduje vyžádání jasného vysvětlení účelu Integrované strategie rozvoje regionů a role krajů od zástupců AK ČR a zaslání aktuální verze na Svaz. Při jednání zástupců Svazu s AK ČR by měla být prosazována jako nejzazší možná varianta zapojení krajů v příštím programovém období varianta č. 2 (tj. ITI zaměřené na kompetence krajů za existence celé škály integrovaných přístupů pro města), a to za dodržení všech principů nastíněných v materiálu MMR z 25. 6. 2013 a zejména dodržení principů subsidiarity.

Výzvy • nabídky • oznámení

■ OZNÁMENÍ

Projekt Vzdělaný zastupitel skončil

S koncem srpna skončily nejen prázdniny pro školáky, ale také jedinečná příležitost pro zastupitele ověřit si, nakolik jsou si při výkonu činnosti pro svou obec či město tzv. jistí v kramflecích. Vzdělávací program Svazu, o němž jsme v uplynulých třech letech v INS pravidelně informovali, nabídl místním zastupitelům možnost absolvovat vzdělávací semináře přímo v obcích, e-learningové kurzy, využít právní poradenství a odborné příručky nebo si nechat zpracovat případovou studii.

Na základě ohlasu uživatelů by Svaz rád služby poskytoval také nadále, a proto se nyní připravují možnosti, jak zajistit jejich realizaci. Webové

stránky www.vzdelanyzastupitel.cz zůstanou dostupné a zájemci z nich mohou stále čerpat informace. Například z databáze nejčastěji kladených dotazů, kde jsou otázky řazeny do tematických okruhů. Naopak fungování a formát právní poradny

a e-learningových kurzů projdou změnami. Cílem je celkové tematické rozšíření a inovace všech vzdělávacích aktivit, které by byly postupně zahajovány v průběhu podzimu.

Závěrečné poděkování za úspěšnou spolupráci při realizaci projektu podpořeného z evropských fondů patří nejen všem účastníkům, ale také lektorům a projektovému týmu.

**PODPORUJEME
VAŠI BUDUCNOST**
www.esfcr.cz

■ OZNÁMENÍ

Soutěž Vesnice roku – vítězové krajských kol

Další ročník soutěže Vesnice roku se chýlí ke konci. Během prázdninových měsíců byli vyhlášeni vítězové krajských kol a v sobotu 14. září (po uzávěrcе INS) vyhlásí ministr pro místní rozvoj už tradičně na luhačovickém Mezinárodním festivalu dětských folklorních souborů Písni a tancem vítěze kola celostátního. V letošním ročníku bojovalo o titul Vesnice roku 273 obcí, o pět méně než loni. Prezentovaly se udržovanými historickými a lidovými stavbami, zelení, ale především bohatým společenským a spolkovým životem.

Vesnice roku 2013 – přehled ocenění udělených v rámci krajských kol (stuhy)

Název kraje	Zlatá stuha za vítězství v krajském kole	Modrá stuha za společenský život	Bílá stuha za činnost mládeže	Zelená stuha za péči o zeleň a životní prostředí	Oranžová stuha za spolupráci obce a zemědělského subjektu	Počet obcí
Jihočeský	Obec Chelčice (okres Strakonice)	Obec Skály (okres Písek)	Obec Drahonice (okres Strakonice)	Obec Cehnice (okres Strakonice)	Obec Bernartice (okres Písek)	36
Jihomoravský	Obec Šakvice (okres Břeclav)	Městys Křtiny (okres Blansko)	Obec Starý Poddvorov (okres Hodonín)	Obec Unkovice (okr. Brno-venkov)	Obec Ratíškovice (okres Hodonín)	15
Karlovarský	Obec Hájek (okres Karlovy Vary)	Obec Lomnice (okres Sokolov)	Obec Dolní Rychnov (okres Sokolov)	Obec Hranice (okres Cheb)	Obec Otročin (okres Karlovy Vary)	20
Královéhradecký	Obec Holovousy (okres Jičín)	Obec Havlovice (okres Trutnov)	Obec Dobřany (okres Rychnov n. K.)	Obec Velichovky (okres Náchod)	Obec Suchý Důl (okres Náchod)	31
Liberecký	Obec Nová Ves nad Nisou (okres Jablonec n. N.)	Obec Pulečň (okres Jablonec n. N.)	Obec Rádlo (okr. Jablonec n. N.)	Obec Polevsko (okres Česká Lípa)	Obec Záhoří (okres Semily)	16
Moravskoslezský	Obec Jeseník nad Odrou (okres Nový Jičín)	Obec Otice (okres Opava)	<i>neudělena</i>	Obec Darkovice (okres Opava)	Obec Dolní Životice (okres Opava)	12
Olomoucký	Obec Hradčany (okres Přerov)	Obec Hněvotín (okres Olomouc)	Obec Bohdíkov (okres Šumperk)	Obec Nová Hradečná (okres Olomouc)	Obec Babice (okres Olomouc)	19
Pardubický	Obec Dolní Újezd (okres Svitavy)	Obec Ostrov (okres Chrudim)	Obec Dříteč (okres Pardubice)	Obec Bystré (okres Svitavy)	Obec Vysočina (okres Chrudim)	19
Plzeňský	Obec Němčovice (okres Rokycany)	Obec Buková (okres Plzeň-jih)	Obec Řenče (okres Plzeň-jih)	Obec Kolinec (okres Klatovy)	Obec Velký Bor (okres Klatovy)	21
Středočeský	Obec Čistá (okres Rakovník)	Obec Ostrov (okres Benešov)	Obec Davle (okr. Praha-západ)	Obec Královice (okres Kladno)	Obec Kněžice (okres Nymburk)	17
Ústecký	Obec Srbská Kamenice (okres Děčín)	Obec Vědomice (okres Litoměřice)	Městys Cítoliby (okres Louny)	Obec Nové Sedlo (okres Louny)	Obec Bělušice (okres Most)	21
Vysočina	Obec Jámy (okres Žďár nad Sázavou)	Obec Ořechov (okres Žďár n. S.)	Obec Vepříkov (okr. Havlíčkův Brod)	Obec Čáslavice (okres Třebíč)	Obec Dlouhé (okres Žďár nad Sázavou)	28
Zlínský	Obec Vysoké Pole (okres Zlín)	Obec Nedašov (okres Vsetín)	Obec Kateřinice (okres Vsetín)	Obec Skaštice (okres Kroměříž)	Obec Prlov (okres Vsetín)	18
celkem přihlášených obcí						273

Připomeňme si, že Svaz je od prvopočátku jedním ze spoluvyhlašovatelů soutěže a v posledních letech také ze svého rozpočtu uvolňuje pro tři nejúspěšnější obce v celostátním kole 200 tisíc korun. Svaz má své zastoupení ve všech krajských hodnotitelských komisích a samozřejmě i v komisi celostátní.

Hradčany

Němčovice

Nová Ves nad Nisou

Srbská Kamenice

